

JĘZYK POLSKI - WYMAGANIA EDUKACYJNE. KLASA 7

informacja o wymaganiach edukacyjnych niezbędnych do otrzymania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z języka polskiego, o sposobach sprawdzania osiągnięć edukacyjnych, o warunkach i trybie otrzymania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej z języka polskiego.

Lp.	Temat lekcji	Wymagania				
		ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
Uczeń						
1.	Poznajemy nasz nowy podręcznik	<ul style="list-style-type: none"> – orientuje się w spisie treści – zna wyróżnienia stosowane w podręczniku – korzysta z podręcznika pod kierunkiem nauczyciela 	<ul style="list-style-type: none"> – zna części kompozycyjne podręcznika – rozumie stosowane wyróżnienia – korzysta z podręcznika przy niewielkiej pomocy nauczyciela 	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje części kompozycyjne podręcznika – wyszukuje wskazane materiały – samodzielnie korzysta z podręcznika 	<ul style="list-style-type: none"> – zna zawartość części kompozycyjnych podręcznika – samodzielnie i z łatwością korzysta z podręcznika – formułuje wstępną ocenę podręcznika 	<ul style="list-style-type: none"> – samodzielnie analizuje zawartość podręcznika i dostrzega zamysł kompozycyjny – ocenia podręcznik z punktu widzenia jego funkcjonalności
KSZTAŁCENIE LITERACKIE I KULTUROWE						
Zmienność losu						
2. 3. 4. 5.	1) Co o swojej twórczości mówi Jan Kochanowski? 2) W rodzinnych progach 3) W cieniu czarnoleskiej lipy 4) W teatrze świata	<ul style="list-style-type: none"> – zna pojęcie <i>humanista</i> – wie, że fraszka to gatunek liryczny – formułuje temat wskazanej fraszki – wie, na czym polegają uosobienie i apostrofa – zna pojęcia: <i>liryka</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – wie, kogo nazywa się humanistą – rozpoznaje fraszkę wśród gatunków lirycznych – formułuje tematy wybranych fraszek – wskazuje w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, kogo można nazwać humanistą – wymienia cechy fraszki jako gatunku lirycznego – omawia różnorodność tematyki fraszek – tłumaczy, czym są uosobienie i apostrofa 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, dlaczego Jana Kochanowskiego uznaje się za humanistę – omawia cechy fraszki jako gatunku lirycznego – wyjaśnia, z czego wynika różnorodność tematyczna fraszek Kochanowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> – przygotowuje ciekawą prezentację o fraszkach Jana Kochanowskiego – dogłębnie omawia tematykę i problematykę fraszek oraz prezentowaną

AUTORZY: Ewa Nowak

Lp.	Temat lekcji	Wymagania				
		ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
		Uczeń				
		<i>bezpośrednia, autotematyzm, epikureizm, theatrum mundi</i> – krótko odtwarza światopogląd ukazany we fraszkach	uosobienie i apostrofę – wie, na czym polega autotematyzm – rozpoznaje lirykę bezpośrednią – rozumie pojęcia: <i>epikureizm</i> i <i>theatrum mundi</i> – komentuje w kilku zdaniach światopogląd we fraszkach	– wyjaśnia pojęcia: <i>liryka bezpośrednia, autotematyzm, epikureizm, theatrum mundi</i> – wstępnie omawia światopogląd ukazany we fraszkach	– wyjaśnia funkcję uosobienia i apostrofy – wskazuje i interpretuje autotematyczną fraszkę Kochanowskiego – omawia skutki zastosowania liryki bezpośredniej – wyjaśnia na przykładach pojęcia <i>epikureizm, theatrum mundi</i> oraz humanistyczny wymiar światopoglądu we fraszkach	w nich postawę życiową
6.	Wyjaśnić, co to jest fraszka – to dla nas fraszka...	– rozpoznaje wypowiedź o charakterze aforyzmu – wie, na czym polega ironia – w aforyzmach dostrzega przynajmniej jeden stały związek wyrazowy – wie, że aforyzmy mają wymowę moralną	– odróżnia aforyzm od fraszki – dostrzega ironię w aforyzmach – wskazuje w aforyzmach stałe związki wyrazowe – dostrzega moralną wymowę aforyzmów	– wyjaśnia, co to jest aforyzm – wskazuje ironię w wybranym aforyzmie – wyjaśnia znaczenie wybranego związku wyrazowego z aforyzmu – omawia wymowę moralną wybranego aforyzmu	– wyjaśnia różnice między aforyzmem a fraszką – interpretuje zastosowanie ironii w wybranym aforyzmie – wyjaśnia znaczenia stałych związków wyrazowych z aforyzmów – omawia moralną wymowę aforyzmów	– samodzielnie tworzy zbiór ważnych dla siebie aforyzmów, a następnie omawia je i interpretuje
7.	Żarty kreską opowiedziane...	– opowiada, co przedstawia wybrany rysunek – dostrzega nawiązania kulturowe – wyjaśnia, co go	– opowiada, co przedstawiają rysunki – rozumie nawiązania kulturowe – wskazuje, co może śmieszyć na rysunkach	– rozumie wymowę rysunków i wyjaśnia, na czym polega absurd – wskazuje nawiązania kulturowe – omawia sposoby	– wyjaśnia, jakie zjawiska skomentowano na rysunkach – interpretuje nawiązania kulturowe – wyjaśnia, z czego wynika i przeciwko czemu jest	– przedstawia i omawia problematykę i konwencję obrazowania samodzielnie wybranego cyklu

Lp.	Temat lekcji	Wymagania				
		ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
		Uczeń				
		śmieszny na rysunkach – łączy rysunki z fraszkami – zna pojęcia <i>absurd</i> i <i>karykatura</i>	– dostrzega związek rysunków z fraszkami – dostrzega absurd – wyjaśnia pojęcie <i>karykatura</i>	wywoływania śmiechu – omawia związek rysunków z fraszkami – wskazuje przykłady karykatury	skierowana ironia – objaśnia związek rysunków z fraszkami – omawia funkcję absurdu i karykatury na rysunkach	rysunków satyrycznych współczesnego twórcy
8.	Wirtualny spacer: memy internetowe	– próbuje stworzyć mem internetowy	– tworzy prosty mem internetowy	– tworzy mem internetowy	– tworzy ciekawy mem internetowy	– tworzy oryginalny mem z elementami ironii i karykatury
9.	Nasze projekty: występ kabaretowy	– stara się uczestniczyć w przygotowaniu występu	– bierze udział w przygotowaniu występu	– aktywnie uczestniczy w przygotowaniu występu	– kieruje pracą grupy przygotowującej występ kabaretowy	– samodzielnie pisze skecze na występ kabaretowy
Piękno świata, piękno człowieka						
10.	O człowieku i świecie. Wybrana pieśń Jana Kochanowskiego	– wyróżnia lirykę spośród innych rodzajów literackich – zna gatunek <i>pieśń</i> – cytuje fragmenty, w których ujawnia się osoba mówiąca – wskazuje w pieśni wersy ujawniające odbiorcę	– wymienia podstawowe cechy utworów lirycznych – zna cechy gatunkowe pieśni – charakteryzuje osobę mówiącą w pieśni – nazywa odbiorcę utworu	– omawia cechy rodzajowe utworów lirycznych – wymienia cechy gatunkowe pieśni – wyjaśnia, kim jest i jaka jest osoba mówiąca w pieśni – wyjaśnia cele, w jakich osoba mówiąca zwraca się do odbiorcy	– omawia lirykę jako rodzaj literacki – wyjaśnia, dlaczego utwór Jana Kochanowskiego jest pieśnią – omawia postawę życiową osoby mówiącej – omawia relacje między nadawcą a osobą	– samodzielnie analizuje i interpretuje pieśń Jana Kochanowskiego ze szczególnym uwzględnieniem ukazanej postawy życiowej
11.	Bóg tak umiłował świat... Nie tylko my Jana Twardowskiego	– wie, kim jest osoba mówiąca w wierszu – wie, że w utworze występuje podmiot	– wskazuje zwroty ujawniające osobę mówiącą – rozpoznaje podmiot	– charakteryzuje osobę mówiącą – komentuje sposób ukazania świata	– wyjaśnia, w czym imieniu wypowiada się osoba mówiąca – omawia, jak i w jakim celu	– przedstawia utwory Jana Twardowskiego, korespondujące z wierszem <i>Nie tylko my</i>

AUTORZY: Ewa Nowak

Lp.	Temat lekcji	Wymagania				
		ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
		Uczeń				
		zbiorowy – wlicza stworzenia wymienione w utworze	zbiorowy – podaje określenia stworzeń z wiersza – proponuje rozwinięcie tytułu	w utworze – rozwija tytuł w formie zdania pojedynczego	zostały wymienione stworzenia w wierszu – rozwija tytuł tak, by oddawał idee tekstu	– omawia specyfikę twórczości poety
12.	Na ratunek Ziemi...	– czyta tekst ze zrozumieniem – dzieli tok wywodu na części tematyczne – dostrzega intencje tekstu – zna termin <i>ekologizm</i> – potrafi wyróżnić akapit w tekście – wyodrębnia argument – wie, co to jest przesłanka – cytuje zdanie będące konkluzją tekstu	– wie, czego tekst dotyczy – formułuje intencje tekstu – wyjaśnia, co to jest ekologizm – dzieli tekst na akapity – odróżnia argument od przykładu – wyodrębnia przesłanki z tekstu – własnymi słowami odtwarza konkluzję tekstu	– wyjaśnia, czego tekst dotyczy – odtwarza tok wywodu autora – omawia intencje tekstu – rozróżnia terminy <i>ekologizm</i> i <i>ekologia</i> – dostrzega związek między akapitami – omawia przesłanki zawarte w tekście – dostrzega związek konkluzji z argumentami, przykładami i przesłankami z tekstu	– wydobywa z tekstu najważniejsze tezy – ustosunkowuje się do wywodu autora – ocenia intencje tekstu – w kontekście ekologii wyjaśnia, czym jest ekologizm – omawia związki między akapitami – własnymi słowami odtwarza argumenty – omawia funkcje przesłanek – ustosunkowuje się do konkluzji tekstu	– samodzielnie interpretuje tekst ze szczególnym uwzględnieniem jego przesłania – omawia funkcje retoryczne tekstu i sposób ich realizacji
13. 14.	1) <i>Bo to jedno o katedrze rzec mogę na pewno: jest piękna</i> (Jacek Dukaj <i>Katedra</i>). Niezwykła animacja Tomka Bagińskiego 2) Piszemy recenzję filmu (<i>Katedra</i> Tomka	– przedstawia swoje pierwsze wrażenia – wlicza sceny, które szczególnie pamięta – przedstawia bohatera – wie, na czym polega film animowany – tworzy prosty opis	– opowiada o wrażeniach wywołanych filmem – tytułuje zapamiętane sceny – wskazuje elementy dynamiczne filmu – opowiada o bohaterze – wie, że istnieją różne	– komentuje film – tytułuje wszystkie sceny – wymyśla krótką historię związaną z bohaterem – odróżnia film animowany od fabularnego i dokumentalnego – gromadzi słownictwo	– ocenia obejrzany film – analizuje układ scen filmu – przedstawia historię wyjaśniającą, kim jest i jaki jest bohater filmu – wyjaśnia, co odróżnia film animowany od fabularnego i dokumentalnego	– omawia znaczenia samodzielnie wybranego filmu animowanego związanego z jakimś tekstem kultury lub zjawiskiem kultury

AUTORZY: Ewa Nowak

Lp.	Temat lekcji	Wymagania				
		ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
		Uczeń				
	Bagińskiego)	budowli – pisze prostą recenzję filmu	rodzaje filmu – szuka słownictwa do opisanie katedry – tworzy opis budowli – pisze recenzję filmu	opisujące katedrę – tworzy rozwinięty opis budowli – pisze ciekawą recenzję, realizując większość wymogów	– porządkuje słownictwo opisujące katedrę – opisuje budowlę, stosując urozmaicone słownictwo – pisze recenzję zgodnie z wszystkimi wymogami	
15.	Wirtualny spacer: muzyka skomponowana przez uczniów	– korzystając z pomocy, tworzy prostą linię melodyczną złożoną z odgłosów natury	– tworzy prostą linię melodyczną złożoną z odgłosów natury i przedstawia ją klasie	– tworzy linię melodyczną złożoną z odgłosów natury i przedstawia ją klasie	– tworzy rozbudowaną linię melodyczną złożoną z odgłosów natury i przedstawia ją klasie	– tworzy rozbudowaną linię melodyczną złożoną z odgłosów natury i ilustrującą wybrany utwór
16.	Nasze projekty: wystawa fotografii budowli	– samodzielnie wykonuje zdjęcia budowli na wystawę	– tworzy opisy zdjęć budowli	– samodzielnie wykonuje zdjęcia i tworzy ich opisy	– selekcjonuje materiały na wystawę, uzasadnia swoje wybory	– obmyśla zasady prezentowania fotografii, kieruje przygotowaniem wystawy
Mrok i światło						
17. 18.	1) Poetyckie pożegnanie – Jan Kochanowski <i>Tren VII</i> 2) <i>Pustka w domu, pustka w sercu...</i> Jan Kochanowski <i>Tren VIII</i>	– wie, że tren to gatunek liryczny – zna pojęcia <i>bohater liryczny</i> i <i>sytuacja liryczna</i> – nazywa niektóre środki poetyckie zastosowane w trenach – wie, czym jest	– rozpoznaje tren jako gatunek liryczny – wskazuje bohaterów lirycznych – określa sytuację liryczną – wskazuje środki poetyckie, w tym paradoks	– omawia cechy gatunkowe trenu – przedstawia bohaterów lirycznych – omawia sytuację liryczną – omawia zastosowane środki poetyckie – wyjaśnia, z czego wynika paradoks w tekście	– wskazuje w poznanych trenach cechy gatunkowe – charakteryzuje bohaterów lirycznych – dookreśla sytuację liryczną – wyjaśnia funkcję środków poetyckich, w tym paradoksu – interpretuje ukazane	– w dłuższej wypowiedzi przedstawia obraz cierpiącego ojca i artysty zawarty w poznanych trenach

Lp.	Temat lekcji	Wymagania				
		ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
		Uczeń				
		<ul style="list-style-type: none"> paradoks – nazywa emocje – wstępnie rozpoznaje styl artystyczny 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje emocje ukazane w trenach – wie, czym cechuje się styl artystyczny 	<ul style="list-style-type: none"> – wypowiada się na temat emocji ukazanych w utworach – omawia cechy stylu artystycznego 	<ul style="list-style-type: none"> emocje – uzasadnia, że w trenach mamy do czynienia ze stylem artystycznym 	
19.	Poetyckie rozważania o tym, jak żyć	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje wersy, w których ujawnia się osoba mówiąca – rozpoznaje parafrazę – zna terminy <i>postawa humanistyczna</i> i <i>stoicyzm</i> – dostrzega regularną budowę wiersza – formułuje podstawowe wnioski dotyczące znaczeń utworu 	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje osobę mówiącą – wskazuje parafrazę – łączy terminy <i>postawa humanistyczna</i> i <i>stoicyzm</i> z filozofią – omawia budowę wiersza – formułuje proste wnioski analityczne i interpretacyjne 	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje osobę mówiącą – wyjaśnia funkcję parafrazy – wypowiada się na temat postawy humanistycznej i stoicyzmu – omawia rolę regularnej budowy wiersza – analizuje i interpretuje utwór 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia światopogląd osoby mówiącej – wydobywa znaczenia związane z parafrazą – wyjaśnia, w czym ujawnia się postawa humanistyczna oraz stoicyzm w utworze – omawia związek regularnej budowy wiersza z jego przesłaniem – dogłębnie analizuje i interpretuje utwór 	<ul style="list-style-type: none"> – samodzielnie analizuje i interpretuje wiersz ze szczególnym uwzględnieniem refleksji o postawach życiowych człowieka
20.	Nietypowy rejs z Charonem	<ul style="list-style-type: none"> – częściowo zna wyobrażenia antycznych Greków na temat świata zmarłych – wie, że obrazy można klasyfikować ze względu na temat – wie, że obraz Patinira to pejzaż – zna pojęcie <i>kompozycja symetryczna</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – zna wyobrażenia antycznych Greków na temat świata zmarłych – rozumie klasyfikację obrazów ze względu na temat – wie, co to jest pejzaż w malarstwie – rozpoznaje na obrazie kompozycję symetryczną 	<ul style="list-style-type: none"> – opowiada o antycznych wierzeniach dotyczących świata zmarłych – wymienia kilka typów obrazów – wyjaśnia, czym wyróżnia się pejzaż – wymienia cechy kompozycji symetrycznej 	<ul style="list-style-type: none"> – komentuje antyczne wierzenia dotyczące świata zmarłych – klasyfikuje obrazy ze względu na temat – tłumaczy, dlaczego obraz Patinira to pejzaż – wyjaśnia, jakie znaczenia może sugerować kompozycja symetryczna 	<ul style="list-style-type: none"> – dobiera samodzielnie obrazy do cyklu prezentującego motyw śmierci w malarstwie – omawia metaforykę i sposoby wykorzystania środków języka malarskiego

Lp.	Temat lekcji	Wymagania				
		ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
		Uczeń				
21.	Wirtualny spacer: relacja z udziału w inicjatywach środowiskowych	<ul style="list-style-type: none"> – stara się uczestniczyć w inicjatywach środowiskowych – przygotowuje krótką relację z działań 	<ul style="list-style-type: none"> – bierze udział w inicjatywach środowiskowych – przygotowuje relację z działań 	<ul style="list-style-type: none"> – aktywnie uczestniczy w inicjatywach środowiskowych – przygotowuje ciekawą relację z działań 	<ul style="list-style-type: none"> – inicjuje działania na rzecz środowiska – przygotowuje wyczerpującą relację z działań 	<ul style="list-style-type: none"> – przeprowadza rozpoznanie potrzeb w środowisku – przedstawia efekty podjętych działań
22.	Nasze projekty: etiuda filmowa wykorzystująca tomiki poetyckie	<ul style="list-style-type: none"> – z pomocą tworzy prostą etiudę filmową na podany temat 	<ul style="list-style-type: none"> – samodzielnie tworzy prostą etiudę filmową na podany temat 	<ul style="list-style-type: none"> – tworzy etiudę filmową na podany temat 	<ul style="list-style-type: none"> – tworzy rozbudowaną etiudę filmową na podany temat 	<ul style="list-style-type: none"> – tworząc etiudę, wykorzystuje środki słowne i obrazowe
Dla ojczyzny						
23. 24.	1) <i>Ojczyzna jest wspólną rodzicielką nas wszystkich</i> (Cyceron). <i>Kazania sejmowe</i> Skargi 2) Piszemy przemówienie	<ul style="list-style-type: none"> – czyta tekst ze zrozumieniem – dostrzega, że autor przekonuje odbiorców do swoich racji – dostrzega fragmenty ukazujące postawy wobec ojczyzny – wskazuje fragmenty zestawiające jednostkę i zbiorowość – krótko wypowiada się o współczesnym patriotyzmie – tworzy krótkie przemówienie 	<ul style="list-style-type: none"> – odtwarza treść kazania – wskazuje i nazywa wybrane środki retoryczne – krótko omawia postawy wobec ojczyzny, o których jest mowa w tekście – omawia fragmenty zestawiające jednostkę i zbiorowość – wymienia przejawy współczesnego patriotyzmu – tworzy przemówienie 	<ul style="list-style-type: none"> – własnymi słowami odtwarza treść kazania – wskazuje i nazywa środki retoryczne – wyjaśnia, jakie można przybierać postawy wobec ojczyzny – określa relacje między jednostką a zbiorowością – omawia przejawy współczesnego patriotyzmu – tworzy przemówienie, w którym stara się stosować środki retoryczne 	<ul style="list-style-type: none"> – relacjonuje, o czym jest mowa w tekście – określa rolę zastosowanych środków retorycznych – omawia problem postaw obywateli wobec ojczyzny – komentuje relacje między jednostką a zbiorowością w kontekście dobra ojczyzny – ocenia współczesne postawy patriotyczne – tworzy przemówienie, w którym funkcjonalnie stosuje środki retoryczne 	<ul style="list-style-type: none"> – tworzy i wygłasza przekonujące przemówienie – w wybranej przez siebie formie wyjaśnia pojęcie patriotyzmu – przedstawia postawy patriotyczne w różnych okresach historii Polski

Lp.	Temat lekcji	Wymagania				
		ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
Uczeń						
25. 26.	1) Emigracyjne losy 2) Piszemy rozprawkę	<ul style="list-style-type: none"> – wydobywa podstawowe informacje z tekstu – krótko opowiada o opisanych szkołach – wskazuje fragmenty, na podstawie których można określić relacje bohaterów z rówieśnikami – zna pojęcie <i>emigracja</i> – przedstawia proste argumenty – pisze prostą rozprawkę 	<ul style="list-style-type: none"> – wydobywa informacje z tekstu – wyczerpująco opowiada o opisanych szkołach – opowiada o relacjach bohaterów z rówieśnikami – wyjaśnia pojęcie <i>emigracja</i> – przedstawia argumenty – pisze rozprawkę 	<ul style="list-style-type: none"> – porządkuje informacje z tekstu – ocenia opisane szkoły – charakteryzuje relacje bohaterów z rówieśnikami – przedstawia przyczyny i rodzaje emigracji – przedstawia rozbudowane argumenty – w rozprawce formułuje przekonujące argumenty 	<ul style="list-style-type: none"> – przetwarza informacje z tekstu – porównuje opisane sytuacje do własnych doświadczeń – ocenia relacje bohaterów z rówieśnikami – formułuje wyczerpującą wypowiedź na temat emigracji – ustosunkowuje się do argumentów innych – pisze rozprawkę zgodnie z wszystkimi wymogami 	<ul style="list-style-type: none"> – samodzielnie analizuje i interpretuje tekst, uwzględniając jego związki z rzeczywistością – organizuje dyskusję na temat emigracji
27.	Wirtualny spacer: uczniowskie kalendarze historyczne	<ul style="list-style-type: none"> – pod kierunkiem nauczyciela korzysta z poleconych źródeł – tworzy prosty internetowy kalendarz historyczny 	<ul style="list-style-type: none"> – korzysta z poleconych źródeł wiedzy – tworzy kalendarz historyczny we wskazanym programie internetowym 	<ul style="list-style-type: none"> – samodzielnie korzysta z różnorodnych źródeł – w odpowiednim programie tworzy kalendarz historyczny i zamieszcza w nim ciekawą grafikę 	<ul style="list-style-type: none"> – twórczo korzysta z różnych źródeł wiedzy – samodzielnie dobiera program internetowy do wykonania kalendarza – funkcjonalnie wykorzystuje grafikę 	<ul style="list-style-type: none"> – tworzy oryginalny, bogaty w informacje kalendarz historyczny – funkcjonalnie wprowadza do kalendarza różne formy graficzne
28.	Nasze projekty: album z informacjami na temat osób zasłużonych dla ojczyzny	<ul style="list-style-type: none"> – dokonuje wyboru osób, które zostaną przedstawione w albumie – uzasadnia swój wybór 	<ul style="list-style-type: none"> – przygotowuje informacje związane z wybranymi osobami 	<ul style="list-style-type: none"> – przygotowuje bogate informacje na temat osób przedstawianych w albumie 	<ul style="list-style-type: none"> – kieruje pracą zespołu przygotowującego album – prezentuje końcowy efekt pracy 	<ul style="list-style-type: none"> – w pełni samodzielnie przygotowuje ciekawy graficznie album – w oryginalny sposób podaje informacje

Wspólna droga

Lp.	Temat lekcji	Wymagania				
		ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
		Uczeń				
30.	Wspomnienia pierwszych ludzi	<ul style="list-style-type: none"> wymienia etapy poznawania się pierwszych ludzi wie, że tekst nawiązuje do Biblii gromadzi podstawowy materiał do charakterystyki postaci korzystając z tabeli z podręcznika, pisze krótką charakterystykę bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> opowiada o kolejnych etapach poznawania się pierwszych ludzi wskazuje główne nawiązania do Biblii zna pojęcie <i>parafraza</i> gromadzi pełny materiał do charakterystyki postaci pisze charakterystykę bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> nazywa uczucia i stany emocjonalne pierwszych ludzi wymienia wszystkie nawiązania do Biblii wyjaśnia, co to jest parafraza porządkuje materiał do charakterystyki postaci pisze rozwiniętą charakterystykę bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> omawia uczucia i stany emocjonalne pierwszych ludzi omawia rolę nawiązań biblijnych wyjaśnia, na czym polega i czemu służy parafraza gromadzi i porządkuje materiał do charakterystyki porównawczej pisze charakterystykę porównawczą bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> samodzielnie analizuje i interpretuje tekst ze względu na kreacje bohaterów omawia motyw pierwszych ludzi ocenia związki formy gatunkowej utworu ze sposobem kreacji świata przedstawionego
31.	Milion znaczeń zawartych w jednym obrazie	<ul style="list-style-type: none"> rozumie podane informacje o obrazie wymienia najważniejsze elementy dzieła układa prostą historię związaną z bohaterami dostrzega podstawowe cechy kompozycji wymienia źródła światła na obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> odtwarza informacje o obrazie opowiada, co przedstawia obraz układa historię związaną z bohaterami wstępnie omawia kompozycję obrazu wie, na czym polega światłocień 	<ul style="list-style-type: none"> własnymi słowami opowiada o obrazie ustala, co zostało przedstawione w poszczególnych planach obrazu układa dialog między bohaterami wyjaśnia, z czego wynika symetria w kompozycji omawia funkcję światła 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawia genezę obrazu analizuje warstwę przedstawieniową dzieła układa ciekawy i oryginalny dialog między bohaterami obrazu tworzy wypowiedź na temat kompozycji dzieła wyjaśnia, jaką rolę na obrazie pełni światłocień 	<ul style="list-style-type: none"> samodzielnie analizuje i interpretuje obraz ze szczególnym uwzględnieniem znaczeń wynikających z zastosowania środków języka malarskiego
32.	Wirtualny spacer: blogi uczniów	<ul style="list-style-type: none"> wie, co to jest blog pisze fragment bloga w imieniu Adama lub Ewy 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje wypowiedzi będące blogami proponuje prostą oprawę graficzną 	<ul style="list-style-type: none"> omawia cechy blogów pisze fragment bloga, zachowując styl wypowiedzi bohatera uzupełnia blog grafiką 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje podobieństwa i różnice między blogiem a innymi wypowiedziami zamieszcza w tekście bloga aluzje do współczesności 	<ul style="list-style-type: none"> systematycznie prowadzi własny blog

AUTORZY: Ewa Nowak

Lp.	Temat lekcji	Wymagania				
		ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
		Uczeń				
33.	Nasze projekty: wystawa prezentująca gesty wpływające na tworzenie więzi międzyludzkich	– podaje przykłady gestów wpływających na tworzenie więzi międzyludzkich	– zbiera i porządkuje zdjęcia i rysunki na wystawę	– wykonuje ciekawe, przyciągające uwagę opisy zdjęć i rysunków	– ustala, według jakiej zasady kompozycyjnej będą prezentowane materiały graficzne na wystawie	– odpowiedzialnie i twórczo kieruje pracą przy tworzeniu wystawy
Życiowe wybory						
34. 35.	1) Co się wydarzyło nad jeziorem Świtez? 2) Czy strzelec został słusznie ukarany?	– wie, że utwór jest balladą – przedstawia bohaterów – wymienia elementy świata przedstawionego i ważne wydarzenia – wskazuje elementy realistyczne i fantastyczne – przypomina, kto, za co i jaką poniósł karę – krótko streszcza utwór – zna termin <i>synkretyzm rodzajowy</i> – określa nastrój dzieła	– podaje najważniejsze cechy gatunkowe ballady – charakteryzuje postaci – porządkuje wydarzenia – przypomina, na czym polega konwencja realistyczna, a na czym fantastyczna – wypowiada się na temat winy i kary – pisze streszczenie – wie, na czym polega synkretyzm rodzajowy – omawia nastrój dzieła	– wyjaśnia, dlaczego utwór jest balladą – omawia relacje między bohaterami i elementy świata przedstawionego – opowiada własnymi słowami przebieg zdarzeń – pisze streszczenie, zachowując następstwo wydarzeń – przedstawia opinię na temat kary dla bohatera – wyjaśnia, na czym polega synkretyzm rodzajowy – wskazuje środki budowania nastroju	– wskazuje w tekście cechy gatunkowe ballady – ocenia bohaterów – omawia sposoby kreacji świata przedstawionego – opowiadając przebieg zdarzeń, zachowuje nastrój i klimat utworu – pisze streszczenie zgodnie z wszystkimi wymogami – uzasadnia swoją opinię na temat kary dla bohatera – udowadnia, że utwór ma charakter synkretyczny – określa wpływ nastroju na sensy dzieła	– samodzielnie analizuje i interpretuje utwór ze szczególnym uwzględnieniem sposobów kreacji świata przedstawionego oraz wymowy moralnej utworu
36.	Co jest w życiu ważniejsze od drogiej perły?	– zna definicję przypowieści – odtwarza własnymi słowami treść tekstów – komentuje postawy życiowe bohaterów	– wie, czym jest przypowieść – wskazuje elementy symboliczne w tekstach – omawia postawy życiowe bohaterów	– podaje cechy gatunkowe przypowieści – omawia elementy symboliczne w tekstach – porównuje postawy życiowe bohaterów	– podaje przykłady przypowieści biblijnych – formułuje i wyjaśnia przesłanie tekstów – ocenia postawy życiowe bohaterów	– samodzielnie analizuje i interpretuje teksty, uwzględniając ich przesłanie moralne

Lp.	Temat lekcji	Wymagania				
		ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
		Uczeń				
37.	Czy można usprawiedliwić kłamstwo? Z panem Blakim rozważamy problemy etyczne	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje komiks wśród innych tekstów – ustala, o czym komiks mówi – opowiada, co go bawi w komiksie – wskazuje elementy humorystyczne oraz wypowiedzi o charakterze argumentacyjnym – wypowiada się na temat warstwy plastycznej komiksu 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia cechy gatunkowe komiksu – odtwarza sytuację przedstawioną we fragmencie komiksu – formułuje temat fragmentu komiksu – odtwarza argumenty bohatera – rozpoznaje w utworze paradoks – omawia warstwę plastyczną komiksu 	<ul style="list-style-type: none"> – zestawia komiks z innymi dziedzinami sztuki plastycznej – omawia problematykę fragmentu komiksu – ocenia, z czego wynika humor – przedstawia własne argumenty związane z tematem poruszonym w komiksie – ocenia warstwę plastyczną komiksu 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia swój stosunek do komiksu jako tekstu kultury – zestawia sytuację przedstawioną tekście ze swoimi doświadczeniami – przywołuje inne utwory podejmujące podobną problematykę – ustosunkowuje się do argumentów bohatera – wyjaśnia, na czym polega i z czego wynika paradoks – ocenia komiks 	<ul style="list-style-type: none"> – samodzielnie analizuje i interpretuje komiks ze szczególnym uwzględnieniem jego wymowy aksjologicznej
38.	Wirtualny spacer: prezentacja multimedialna na temat życiowych wyborów bohatera literackiego lub postaci historycznej	<ul style="list-style-type: none"> – tworzy prostą prezentację multimedialną 	<ul style="list-style-type: none"> – tworzy prezentację multimedialną na podany temat 	<ul style="list-style-type: none"> – tworzy ciekawą i rozbudowaną prezentację multimedialną 	<ul style="list-style-type: none"> – tworzy oryginalną i wyczerpującą prezentację multimedialną 	<ul style="list-style-type: none"> – wykorzystuje w prezentacji elementy filmu, obrazów, muzyki
39.	Nasze projekty: audycja radiowa na temat życiowych wyborów	<ul style="list-style-type: none"> – stara się uczestniczyć w przygotowaniu audycji radiowej 	<ul style="list-style-type: none"> – bierze udział w przygotowaniu audycji radiowej 	<ul style="list-style-type: none"> – aktywnie uczestniczy w przygotowaniu audycji radiowej 	<ul style="list-style-type: none"> – kieruje zespołem przygotowującym audycję radiową 	<ul style="list-style-type: none"> – samodzielnie tworzy i nagrywa audycję radiową

Moralna odpowiedzialność

Lp.	Temat lekcji	Wymagania				
		ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
		Uczeń				
40. 41. 42. 43.	1) Czym były Dziady? 2) Jak przebiegał obrzęd Dziadów? 3) Co to znaczy, że <i>Dziady</i> , część II są dramatem? 4) Gdyby wystawić <i>Dziady</i> , część II na teatralnej scenie...	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje tekst jako dramat – wydobywa ze wstępu dramatu informacje o obrzędzie – opowiada o bohaterach – dostrzega nawiązania do kultury ludowej – wskazuje elementy fantastyczne – wskazuje motto – tworzy prosty opis przeżyć 	<ul style="list-style-type: none"> – podaje cechy rodzajowe dramatu – odtwarza przebieg obrzędu – opowiada o winie wywołanych postaci i karze, jaką musiały ponieść – ma świadomość związku tekstu z kulturą ludową – omawia znaczenia związane z elementami fantastycznymi – wyjaśnia, czym jest motto utworu – tworzy opis przeżyć 	<ul style="list-style-type: none"> – uzasadnia, dlaczego utwór jest dramatem – analizuje wstęp do utworu – ocenia postępowanie postaci – omawia nawiązania tekstu do kultury ludowej – wyjaśnia termin <i>irracjonalizm</i> – wskazuje związek motta z utworem – tworzy ciekawy, rozbudowany opis przeżyć 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje w utworze cechy rodzajowe dramatu – opowiada własnymi słowami o obrzędzie dziadów – omawia przesłania moralne – interpretuje tekst w nawiązaniu do kultury ludowej – wskazuje elementy związane z irracjonalizmem – ocenia, czy motto jest właściwie dobrane do utworu i uzasadnia swoje zdanie – tworzy opis przeżyć zgodnie ze wszystkimi wymogami tej formy wypowiedzi 	<ul style="list-style-type: none"> – samodzielnie analizuje i interpretuje utwór ze szczególnym uwzględnieniem warstwy aksjologicznej i przynależności rodzajowej
44.	Co w życiu jest ważne? Szukamy odpowiedzi w wierszu Jana Twardowskiego	<ul style="list-style-type: none"> – odczytuje wiersz głośno i poprawnie – zbiera informacje o osobie mówiącej – wskazuje w tekście porównania i metafory – wyjaśnia, o czym tekst mówi 	<ul style="list-style-type: none"> – odczytuje wiersz, zaznaczając głośno znaki interpunkcyjne – przedstawia informacje o osobie mówiącej – wskazuje środki językowe w tekście – rozpoznaje motyw przemijania – formułuje znaczenia wynikające z metafor 	<ul style="list-style-type: none"> – stara się głośno zinterpretować wiersz – omawia światopogląd osoby mówiącej – określa funkcję porównań w tekście – omawia motyw przemijania – odczytuje przesłanie utworu 	<ul style="list-style-type: none"> – głośno interpretuje wiersz – ocenia światopogląd osoby mówiącej – omawia funkcje środków językowych – podaje przykłady innych utworów, w których występuje motyw przemijania – na podstawie tekstu formułuje życiowe rady 	<ul style="list-style-type: none"> – samodzielnie analizuje i interpretuje wiersz ze szczególnym uwzględnieniem znaczeń metaforycznych oraz języka utworu

Lp.	Temat lekcji	Wymagania				
		ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
		Uczeń				
45.	1) Oglądamy inscenizację teatralną II części <i>Dziadów</i> 2) Piszemy recenzję inscenizacji teatralnej II części <i>Dziadów</i>	– uważnie ogląda spektakl – wymienia podstawowe tworzywa teatru – rozmawia o rozwiązaniach inscenizacyjnych i grze aktorskiej – wypowiada się na temat nastroju spektaklu – pisze prostą recenzję	– zwraca uwagę na istotne fragmenty oglądanego spektaklu – wymienia tworzywa teatru – wskazuje ciekawe rozwiązania inscenizacyjne – wstępnie omawia grę aktorską – określa nastrój spektaklu – pisze recenzję	– porównuje spektakl z tekstem literackim dramatu – wyjaśnia, co to znaczy, że teatr jest sztuką wielotworzywową – omawia rozwiązania inscenizacyjne i grę aktorską – wskazuje środki budowania nastroju – pisze ciekawą recenzję obejrzanego spektaklu	– wskazuje różnice między inscenizacją a tekstem literackim dramatu – omawia specyfikę teatru jako sztuki wielotworzywowej – ocenia rozwiązania inscenizacyjne i grę aktorską – omawia środki budowania nastroju – pisze recenzję spektaklu zgodnie ze wszystkimi wymogami	– samodzielnie analizuje i interpretuje spektakl ze szczególnym uwzględnieniem środków wyrazu teatralnego
46.	Wirtualny spacer: reklamy pożądanых zachowań społecznych	– przygotowuje prostą reklamę	– przygotowuje reklamę we wskazanej formie	– przygotowuje reklamę w wybranej przez siebie formie	– samodzielnie przygotowuje reklamę propagującą aktywność społeczną	– tworzy oryginalną reklamę – propaguje wybraną aktywność społeczną
47.	Nasze projekty: przygotowanie i zrelacjonowanie akcji na rzecz potrzebujących	– stara się uczestniczyć w przygotowaniu akcji – opowiada swoimi słowami o przebiegu akcji	– bierze udział w przygotowaniu akcji – tworzy prostą relację z przebiegu akcji	– aktywnie uczestniczy w przygotowaniu akcji – przedstawia relację z przebiegu akcji	– kieruje akcją na rzecz potrzebujących – wyczerpująco relacjonuje przebieg akcji	– projektuje i organizuje akcję – w atrakcyjny sposób relacjonuje przebieg akcji
W obronie wolności						

Lp.	Temat lekcji	Wymagania				
		ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
		Uczeń				
48. 49.	1) Jak przebiegała walka o redutę Ordona? 2) O co i jak walczyli obrońcy reduty?	<ul style="list-style-type: none"> – wyodrębnia z tekstu wydarzenia – w opisie walczących stron dostrzega podstawowe środki językowe – dostrzega nawiązania do historii Polski – wskazuje fragmenty przedstawiające cara – wskazuje fragmenty o charakterze dynamicznym – dostrzega elementy symboliczne – zna termin <i>legenda literacka</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – zapisuje w punktach przebieg bitwy – wskazuje i nazywa środki językowe zastosowane w opisie walczących stron – wskazuje nawiązania do historii Polski – ustala, jak został przedstawiony car – wymienia środki językowe dynamizujące wypowiedź – wskazuje elementy symboliczne – wie, na czym polega legenda literacka 	<ul style="list-style-type: none"> – opowiada przebieg bitwy – omawia językowe sposoby pokazania walczących stron – omawia nawiązania do historii Polski – rozpoznaje ironię w opisie cara – omawia sposoby dynamizacji wypowiedzi – wskazuje i omawia elementy symboliczne – wyjaśnia, na czym polega legenda literacka 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia układ wydarzeń w utworze – omawia funkcję użytych środków językowych – wyjaśnia, w jakim celu zostały wykorzystane nawiązania do historii – wskazuje w tekście ironię – ocenia, jak dynamizacja wypowiedzi wpływa na sensy utworu – wyjaśnia znaczenia związane z elementami symbolicznymi – wyjaśnia, w jakim celu poeta wykreował legendę literacką 	<ul style="list-style-type: none"> – samodzielnie analizuje i interpretuje tekst ze szczególnym uwzględnieniem językowych sposobów obrazowania i znaczeń symbolicznych
50.	Dlaczego Krystyna wzięła udział w powstańczej walce?	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia pierwsze wrażenia po lekturze – odtwarza główne informacje o powstaniu – opowiada o wybranej parze bohaterów – nazywa podstawowe wartości ukazane w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> – opowiada o swoich uczuciach wywołanych lekturą tekstu – porządkuje informacje na temat powstania – omawia działania bohaterów – rozmawia o wartościach ważnych dla bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, do jakich refleksji skłania lektura – przedstawia w formie mapy mentalnej informacje o powstaniu – ocenia bohaterów – porównuje powstańców z bohaterami <i>Reduty Ordona</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – wstępnie ocenia tekst – na podstawie tekstu opowiada o realiach powstania warszawskiego – wyjaśnia znaczenia metafory <i>ziele na kraterze</i> – wyjaśnia, jak współcześnie można okazywać uczucia wobec ojczyzny 	<ul style="list-style-type: none"> – samodzielnie analizuje i interpretuje tekst ze szczególnym uwzględnieniem postaw bohaterów oraz wyznawanych przez nich wartości

Lp.	Temat lekcji	Wymagania				
		ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
		Uczeń				
51.	Pamięć zapisana w kamieniu. O pomnikach i ich znaczeniu	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia pierwsze wrażenia wywołane reprodukcjami – wymienia elementy pomników ukazane na reprodukcjach – dostrzega związek między obejrzanymi pomnikami a tekstami literackimi 	<ul style="list-style-type: none"> – opowiada o swoich uczuciach wywołanych reprodukcjami – omawia elementy pomników ukazane na reprodukcjach – zestawia obejrzone pomniki z tekstami Mickiewicza i Wańkowicza 	<ul style="list-style-type: none"> – opowiada o innych pomnikach, które zna – porównuje pomniki ukazane na reprodukcjach – wyjaśnia, jakie związki łączą obejrzone pomniki z tekstami Mickiewicza i Wańkowicza 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia powody i cele stawiania pomników – wskazuje podobieństwa i różnice między pomnikami ukazanymi na reprodukcjach – interpretuje znaczenia wynikające z pomników w kontekście tekstów Mickiewicza i Wańkowicza 	<ul style="list-style-type: none"> – w wybranej przez siebie formie prezentuje pomniki tworzące określony cykl tematyczny – omawia znaczenia pomników – komentuje sposób wykorzystania środków artystycznych
52.	Wirtualny spacer: uczniowskie filmy o osobach szczególnie zasłużonych dla ojczyzny	<ul style="list-style-type: none"> – podaje najważniejsze informacje o osobach zasłużonych – korzystając z pomocy, nagrywa krótki film 	<ul style="list-style-type: none"> – zbiera informacje o osobach zasłużonych – nagrywa krótki film 	<ul style="list-style-type: none"> – gromadzi informacje o osobach zasłużonych – nagrywa dłuższy film 	<ul style="list-style-type: none"> – porządkuje informacje o osobach zasłużonych – nagrywa ciekawy film zawierający wiele szczegółów 	<ul style="list-style-type: none"> – zbiera, selekcjonuje i porządkuje informacje o osobach zasłużonych – wykorzystuje środki języka filmowego
53.	Nasze projekty: przedstawienie miejsc pamięci związanych z walką o wolność w różnych epokach historycznych	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia kilka miejsc pamięci z okolicy, w której mieszka 	<ul style="list-style-type: none"> – opowiada o miejscach pamięci związanych z okolicą, w której mieszka 	<ul style="list-style-type: none"> – w wybranej przez siebie formie przedstawia miejsca pamięci – dba o odwołania do kilku epok historycznych 	<ul style="list-style-type: none"> – w ciekawy sposób przedstawia wiele miejsc pamięci – odwołuje się do różnych epok historycznych 	<ul style="list-style-type: none"> – zwraca szczególną uwagę na postacie i wydarzenia uhonorowane w miejscach pamięci

Meandry uczyć

Lp.	Temat lekcji	Wymagania				
		ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
		Uczeń				
54. 55. 56. 57. 58.	1) Kto najlepiej zna treść <i>Balladyny</i> ? 2) Miłość i polityka, czyli o czym opowiada dramat Juliusza Słowackiego 3) Wśród bohaterów <i>Balladyny</i> 4) W spirali zbrodni 5) Legenda i historia w <i>Balladynie</i>	<ul style="list-style-type: none"> – wie, że utwór jest dramatem – porządkuje wydarzenia w wybranym wątku – rozmawia na temat bohaterów – podaje przykłady elementów realistycznych i fantastycznych – dostrzega baśniowe i legendarne nawiązania – wymienia wartości, o których mowa w dramacie – zna pojęcie tragizmu 	<ul style="list-style-type: none"> – przypomina cechy rodzajowe dramatu – wymienia wątki utworu – charakteryzuje bohaterów – wymienia elementy realistyczne i fantastyczne – wskazuje baśniowe i legendarne nawiązania – nazywa wartości ważne dla bohaterów – przypomina, na czym polega tragizm 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, dlaczego utwór jest dramatem – omawia relacje między wątkami – dokonuje charakterystyki porównawczej – omawia związki między elementami realistycznymi i fantastycznymi – omawia rolę baśniowych i legendarnych nawiązań – komentuje sposoby osiągnięcia wartości przez bohaterów – omawia źródła tragizmu w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> – zestawia utwór z innymi dramatami – omawia fabułę dramatu – charakteryzuje i ocenia bohaterów – omawia konwencję pokazywania świata w dramacie – interpretuje znaczenia wynikające z baśniowych i legendarnych nawiązań – ocenia sposoby osiągnięcia wartości przez bohaterów – interpretuje utwór jako tragedię 	<ul style="list-style-type: none"> – samodzielnie analizuje i interpretuje dramat ze szczególnym uwzględnieniem konwencji prezentowania świata oraz warstwy aksjologicznej
59.	Jak usunąć drzazgę ze swojego życia?	<ul style="list-style-type: none"> – opowiada o relacjach między bohaterkami – opowiada o przebiegu konfliktu – dostrzega metaforę tytułu – przedstawia pomysły rozwiązania konfliktu między bohaterkami – ze zrozumieniem czyta definicję stylu potocznego 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia relacje między bohaterkami – wyjaśnia, na czym polegał konflikt – wyjaśnia tytułową metaforę – proponuje sposoby rozwiązania konfliktu między bohaterkami – odtwarza wiadomości na temat stylu potocznego 	<ul style="list-style-type: none"> – ocenia relacje między bohaterkami – omawia źródła i przebieg konfliktu – łączy tytułową metaforę z problematyką utworu – formułuje rady, których można udzielić bohaterkom – wyjaśnia, czym cechuje się styl potoczny 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia motywy postępowania bohaterek wpływające na ich relacje – przedstawia źródła, istotę, przebieg i skutki konfliktu – łączy tytułową metaforę z własnymi doświadczeniami – wciela się w rolę negocjatora i pomaga rozwiązać konflikt – wskazuje w tekście przykłady stylu potocznego, wyjaśnia jego funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> – samodzielnie analizuje i interpretuje utwór ze szczególnym uwzględnieniem relacji międzyludzkich

Lp.	Temat lekcji	Wymagania				
		ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
		Uczeń				
60.	Jakie znaczenia przekazuje plakat do spektaklu <i>Balladyny</i> ?	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje plakat wśród innych tekstów kultury – wymienia znaki plastyczne plakatu – dostrzega związek między plakatem a dramatem Słowackiego – pisze proste zaproszenie na spektakl 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje specyficzne cechy plakatu jako tekstu kultury – wymienia i omawia znaki plastyczne plakatu – wymienia postaci i wydarzenia dramatu, z którymi kojarzy się plakat – pisze zaproszenie na spektakl 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia specyficzne cechy plakatu jako tekstu kultury – wskazuje elementy o znaczeniu symbolicznym – określa związek plakatu z problematyką utworu Słowackiego – pisze oryginalne zaproszenie na spektakl 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia swój stosunek do plakatu jako dzieła sztuki plastycznej – omawia symboliczne sensy związane ze znakami plastycznymi plakatu – szczegółowo omawia związki między plakatem a problematyką <i>Balladyny</i> – pisze zaproszenie na spektakl zgodnie ze wszystkimi wymogami 	<ul style="list-style-type: none"> – samodzielnie analizuje i interpretuje plakat ze szczególnym uwzględnieniem metaforyki i plastycznych środków wyrazu
61.	Wirtualny spacer: plakaty teatralne uczniów	<ul style="list-style-type: none"> – projektuje prosty plakat – korzysta ze wskazanego programu internetowego 	<ul style="list-style-type: none"> – samodzielnie projektuje plakat we wskazanym programie internetowym 	<ul style="list-style-type: none"> – samodzielnie wybiera program internetowy – projektuje ciekawy plakat 	<ul style="list-style-type: none"> – w wybranym programie internetowym projektuje plakat zawierający treści metaforyczne 	<ul style="list-style-type: none"> – projektuje oryginalny plakat – operuje metaforą – stosuje ciekawe rozwiązania plastyczne
62.	Nasze projekty: inscenizacja fragmentów dramatu	<ul style="list-style-type: none"> – stara się uczestniczyć w przygotowaniu inscenizacji 	<ul style="list-style-type: none"> – bierze udział w przygotowaniu inscenizacji 	<ul style="list-style-type: none"> – aktywnie uczestniczy w przygotowaniu inscenizacji 	<ul style="list-style-type: none"> – twórczo uczestniczy w przygotowaniu inscenizacji 	<ul style="list-style-type: none"> – rozdziela zadania i czuwa nad przebiegiem pracy zespołu

Pokonać bariery

Lp.	Temat lekcji	Wymagania				
		ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
		Uczeń				
63. 64. 65. 66. 67.	1) Kto, na kim, za co i jak się mścił, czyli rozmawiamy o akcji dramatu <i>Zemsta</i> 2) W gościnie u Cześnika i Rejenta 3) W sieci komediowych intryg 4) <i>Zemsta</i> jako komedia, czyli co nas śmieszy w utworze Aleksandra Fredry 5) <i>Zemsta</i> w klasowym teatrze	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje utwór jako dramat – wymienia podstawowe elementy świata przedstawionego – porządkuje wydarzenia w wybranym wątku – charakteryzuje wybranego bohatera – przypomina części akcji dramatu – mówi, co go śmieszy w utworze – wskazuje sceny, które go zainteresowały – odczytuje głośno wybrany monolog – pisze prostą charakterystykę porównawczą 	<ul style="list-style-type: none"> – przypomina cechy rodzajowe dramatu – wymienia elementy świata przedstawionego – wycisza wątki utworu – charakteryzuje główne postaci dramatu – przyporządkowuje częściom akcji właściwe wydarzenia – wymienia elementy komiczne – proponuje rozwiązania inscenizacyjne wybranych scen – pięknie odczytuje wybrany monolog – pisze charakterystykę porównawczą bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> – udowadnia, że utwór jest dramatem – omawia elementy świata przedstawionego – ustala relacje między wątkami utworu – charakteryzuje postaci – omawia rozwój akcji dramatu – wskazuje przykłady komizmu – dopisuje do wybranej sceny didaskalia – interpretuje głosowo wybrany monolog – pisze rozwiniętą charakterystykę porównawczą bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> – zestawia utwór z innymi dramatami – komentuje sposób pokazania elementów świata przedstawionego – omawia wszystkie wątki dramatu – porównuje Cześnika i Rejenta – omawia konstrukcję akcji i komizm utworu – dopisuje do wybranej sceny funkcjonalne didaskalia – stara się aktorsko interpretować wybrany monolog – pisze oryginalną, rozwiniętą charakterystykę porównawczą, uwzględnia w niej ocenę bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> – samodzielnie analizuje i interpretuje dramat ze szczególnym uwzględnieniem kategorii komizmu – pisze ciekawą charakterystykę porównawczą bohaterów, zachowując wszystkie wymogi tej formy wypowiedzi
68.	Problemy pewnej rodziny	<ul style="list-style-type: none"> – wydobywa informacje z tekstu – przedstawia bohaterkę – opowiada o konflikcie rodzinnym 	<ul style="list-style-type: none"> – porządkuje informacje z tekstu – charakteryzuje bohaterkę – ocenia zachowanie ojca 	<ul style="list-style-type: none"> – korzysta z informacji z tekstu – przedstawia relacje w rodzinie bohaterki – przedstawia przebieg konfliktu 	<ul style="list-style-type: none"> – opowiada o życiu bohaterki – ocenia relacje bohaterki z członkami rodziny – formułuje rady dla bohaterki 	<ul style="list-style-type: none"> – samodzielnie analizuje i interpretuje utwór ze szczególnym uwzględnieniem relacji międzyludzkich

Lp.	Temat lekcji	Wymagania				
		ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
		Uczeń				
69.	Sztuka, która burzy mury	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje wytwory sztuki ulicznej – rozmawia na temat obejrzanych dzieł – podaje związki frazeologiczne z rzeczownikiem <i>mur</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – wypowiada się na temat wytworów sztuki ulicznej – nadaje tytuły obrazom – wyjaśnia znaczenia związków frazeologicznych 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia cechy sztuki ulicznej – wyjaśnia, co łączy obejrzone obrazy – omawia symbolikę muru 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia swój stosunek do sztuki ulicznej – wyjaśnia metaforyczne znaczenia dzieł – omawia symbolikę muru, przywołując utwory zawierające ten motyw 	<ul style="list-style-type: none"> – samodzielnie analizuje i interpretuje dzieła ze szczególnym uwzględnieniem wizualnych środków perswazyjnych
70.	Wirtualny spacer: projekt graffiti	<ul style="list-style-type: none"> – przygotowuje prosty projekt graffiti 	<ul style="list-style-type: none"> – przygotowuje projekt graffiti 	<ul style="list-style-type: none"> – przygotowuje ciekawy projekt graffiti 	<ul style="list-style-type: none"> – przygotowuje ciekawy i oryginalny projekt graffiti 	<ul style="list-style-type: none"> – projektuje graffiti o znaczeniach metaforycznych
71.	Nasze projekty: animacja inspirowana losami osoby, która pokonała życiowe bariery	<ul style="list-style-type: none"> – przygotowuje prostą animację 	<ul style="list-style-type: none"> – przygotowuje animację 	<ul style="list-style-type: none"> – przygotowuje ciekawą animację 	<ul style="list-style-type: none"> – przygotowuje oryginalną animację 	<ul style="list-style-type: none"> – operuje metaforą – stosuje ciekawe rozwiązania plastyczne
Jaką siłę ma słowo?						
72.	Pejzaż słowem malowany	<ul style="list-style-type: none"> – dostrzega obrazy poetyckie w wierszu – wie, że niektóre elementy mają znaczenia symboliczne – wskazuje wersy ujawniające podmiot liryczny i mówiące o wartościach – wie, co to jest neologizm 	<ul style="list-style-type: none"> – wyodrębnia obrazy poetyckie w wierszu – wymienia elementy symboliczne – rozpoznaje osobę mówiącą – nazywa wartości – rozpoznaje motywy arkadyjski – wskazuje neologizmy i rozróżnia ich rodzaje 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia zwartość treściową obrazów poetyckich – wyjaśnia znaczenia elementów symbolicznych – charakteryzuje osobę mówiącą i omawia ważne dla niej wartości – omawia sposób kreowania świata 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia relacje łączące obrazy poetyckie z wiersza – interpretuje symbole – omawia życiową postawę osoby mówiącej – ustosunkowuje się do wartości, o których mówi osoba mówiąca – omawia funkcje neologizmów w kreowaniu świata w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> – samodzielnie analizuje i interpretuje utwór ze szczególnym uwzględnieniem poetyckiego obrazowania, znaczeń symbolicznych i formalnego nowatorstwa

Lp.	Temat lekcji	Wymagania				
		ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
		Uczeń				
73. 74. 75.	1) Losy Skawińskiego 2) Czy Skawiński to bohater tragiczny? 3) Piszemy recenzję książki	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje utwory epickie wśród innych rodzajów literackich – wie, że <i>Latarnik</i> jest nowelą – opowiada o głównych wydarzeniach z życia bohatera – wie, na czym polega retrospekcja – określa najważniejsze cechy bohatera – nazywa uczucia postaci – pisze prostą recenzję utworu literackiego 	<ul style="list-style-type: none"> – zna cechy utworów epickich – wymienia główne cechy noweli – opowiada o losach bohatera – wskazuje retrospekcje w utworze – nazywa cechy charakteru bohatera – wyjaśnia, czym były wywołane uczucia bohatera – pisze recenzję utworu literackiego 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia cechy utworów epickich – wyjaśnia, dlaczego utwór jest nowelą – komentuje i ocenia losy bohatera – wyjaśnia, co zostało przedstawione za pomocą retrospekcji – charakteryzuje bohatera – omawia stany emocjonalne bohatera – pisze wyczerpującą recenzję utworu literackiego 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, na czym polega epickość utworu oraz czym wyróżnia się nowela – ocenia, czy losy bohatera można uznać za tragiczne – określa funkcje retrospekcji – dokonuje pełnej charakterystyki postaci – komentuje stany emocjonalne bohatera z perspektywy jego życiowych przeżyć – pisze recenzję książki zgodnie ze wszystkimi wymogami 	<ul style="list-style-type: none"> – samodzielnie analizuje i interpretuje tekst ze szczególnym uwzględnieniem roli literatury w życiu człowieka
76.	O mocy, która tkwi w słowach	<ul style="list-style-type: none"> – odróżnia wywiad od innych wypowiedzi publicystycznych – wie, czego wywiad dotyczy – zna podstawowe składniki aktu komunikacji językowej – wydobywa z tekstu informacje dotyczące zmian we współczesnej polszczyźnie 	<ul style="list-style-type: none"> – wie, czym odznacza się publicystyka – zna cechy gatunkowe wywiadu – formułuje temat wywiadu – wie, na czym polega komunikacja językowa – odtwarza własnymi słowami informacje dotyczące zmian we współczesnym języku 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia cechy wywiadu jako wypowiedzi publicystycznej – odtwarza główne myśli wypowiedzi rozmówcy – omawia poszczególne składniki aktu komunikacji językowej – omawia zmiany językowe, o których jest mowa w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, dlaczego tekst reprezentuje wywiad jako wypowiedź publicystyczną – ustosunkowuje się do wypowiedzi rozmówcy – omawia akt komunikacji językowej – uzupełnia własnymi spostrzeżeniami informacje z tekstu na temat zmian w języku współczesnym 	<ul style="list-style-type: none"> – samodzielnie interpretuje tekst ze szczególnym uwzględnieniem refleksji na temat roli języka w łączeniu ludzi
77.	Wirtualny spacer: spoty	<ul style="list-style-type: none"> – odróżnia spot 	<ul style="list-style-type: none"> – wie, co to jest spot 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia cechy spotu 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia mechanizm 	<ul style="list-style-type: none"> – funkcjonalnie korzysta

Lp.	Temat lekcji	Wymagania				
		ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
Uczeń						
	reklamowe o Polsce	reklamowy od innych wytworów reklamy – przygotowuje prosty spot reklamowy	reklamowy – przygotowuje prosty spot reklamowy na wskazany temat	reklamowego – samodzielnie przygotowuje spot reklamowy	działania spotu reklamowego – przygotowuje ciekawy spot reklamowy	z wiedzy o spotach reklamowych – tworzy spot o wyraźnej roli perswazyjnej
78.	Nasze projekty: konkurs <i>Ożywić zużyte słowa</i>	– podaje przykłady kilku słów, które wyszły z użycia	– podaje przykłady słów, które wyszły z użycia – korzysta ze słowników	– uzasadnia wybór słów, które warto przywrócić do użytku	– bierze czynny udział w przygotowaniach konkursu	– przygotowuje i przeprowadza konkurs
Rycerski świat						
79. 80. 81. 82. 83. 84.	1) O wydarzeniach przedstawionych w powieści 2) Zbyszko, rycerz z Bogdańca 3) Wśród bohaterów powieści 4) Losy Juranda, pana na Spychowie 5) Kobiety w rycerskim świecie 6) Historia w <i>Krzyżakach</i>	– wie, że utwór to powieść historyczna – wskazuje element historyczny i element fikcyjny w powieści – wie, czym jest wątek – krótko streszcza jeden wątek i charakteryzuje wybranego bohatera – wie, kiedy bohater jest postacią dynamiczną – wymienia podstawowe obyczaje rycerskie – wie, czym jest archaizm – proponuje obsadę głównych ról ekranizacji – tworzy krótki list i opis postaci	– zna cechy gatunkowe powieści historycznej – wskazuje elementów historyczne i fikcyjne – wymienia wątki – pisze streszczenie wybranego wątku – charakteryzuje wybranego bohatera – wyjaśnia pojęcie <i>postać dynamiczna</i> – wymienia obyczaje rycerskie – wskazuje w tekście archaizmy – proponuje obsadę kilku ról w ekranizacji – tworzy list i opis postaci	– wyjaśnia, dlaczego utwór to powieść historyczna – określa zasadę łączenia historii i fikcji w utworze – omawia układ wątków – pisze wyczerpujące streszczenie wątku – dokonuje charakterystyki porównawczej postaci – wskazuje bohaterów dynamicznych – krótko opowiada o obyczajach rycerskich – wyjaśnia, po co twórca zastosował archaizmy – proponuje obsadę aktorską ekranizacji – tworzy ciekawe teksty	– podaje różne przykłady powieści historycznych – określa relacje między elementami historycznymi a fikcyjnymi – przedstawia przebieg wybranego wątku – wyjaśnia, kto i dlaczego jest bohaterem dynamicznym – opowiada o obyczajach rycerskich – wyjaśnia rolę archaizmów w języku utworu – uzasadnia propozycje do ekranizacji – tworzy oryginalne teksty w różnych formach zgodnie z wszystkimi wymogami	– zestawia powieść z filmem, dokonuje ich porównania – przedstawia prezentację dotyczącą wybranego problemu utworu

Lp.	Temat lekcji	Wymagania				
		ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
		Uczeń				
85.	Tajna misja Vuka Drakonnena	<ul style="list-style-type: none"> – wydobywa z tekstu podstawowe informacje o krainie – opowiada o misji głównego bohatera – zastanawia się nad przeżyciami podczas spotkania mieszkańców obcej planety – ma świadomość, że w tekście znajdują się nawiązania do średniowiecza – wie, co to jest fantastyka literacka – rozpoznaje teksty fantasy 	<ul style="list-style-type: none"> – odtwarza informacje o krainie z tekstu – wyjaśnia na czym polega misja bohatera – przywołuje argumenty dotyczące wyboru osoby do misji – opisuje przeżycia ze spotkania mieszkańców obcej planety – przedstawia nawiązania do średniowiecza – wyjaśnia, na czym polega fantastyka literacka – rozróżnia fantastykę naukową i fantasy 	<ul style="list-style-type: none"> – porządkuje informacje na temat krainy z tekstu – tworzy rozwiniętą wypowiedź o spotkaniu z mieszkańcami obcej planety – uzasadnia, co może być nawiązaniem do średniowiecza – wymienia przykłady elementów fantastycznych – wyjaśnia, na czym polega fantastyka naukowa i fantasy 	<ul style="list-style-type: none"> – przetwarza informacje na temat krainy z tekstu – odtwarza i ocenia argumenty decydujące o wyborze Vuka do misji – barwnie opisuje przeżycia podczas spotkania z mieszkańcami obcej planety – omawia rolę nawiązań do średniowiecza – zestawia fantastykę literacką z fikcją realistyczną – podaje przykłady literatury należącej do fantastyki naukowej oraz do fantasy 	<ul style="list-style-type: none"> – w wybranej formie przedstawia specyfikę literatury fantasy
86.	Historia na kartach popkultury – komiks	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje powieść Sienkiewicza jako źródło komiksu – wie, do czego służy dymek komiksowy – podaje przykład zdynamizowanego fragmentu – przedstawia wstępne wrażenia po lekturze fragmentu komiksu 	<ul style="list-style-type: none"> – zestawia fragment komiksu z fragmentem powieści – rozróżnia podstawowe rodzaje dymków komiksowych – wskazuje fragmenty zdynamizowane – prezentuje swoje wrażenia po lekturze fragmentu komiksu 	<ul style="list-style-type: none"> – porównuje fragment komiksu z odpowiednim fragmentem powieści – zna różne rodzaje dymków komiksowych – omawia dynamiczne fragmenty komiksu – przedstawia swoją ocenę fragmentu komiksu 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje podobieństwa i różnice między fragmentem komiksu a fragmentem powieści – łączy różne rodzaje dymków z rodzajem tekstu – wyjaśnia, jak zostały osiągnięte efekty dynamizmu – ocenia i wartościuje fragment komiksu 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia wybrany przez siebie komiks, omawia jego problematykę i warstwę plastyczną, ocenia go

Lp.	Temat lekcji	Wymagania				
		ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
		Uczeń				
87.	Wirtualny spacer: stworzenie komiksu o przygodach wybranego rycerza rzeczywistego lub fikcyjnego	<ul style="list-style-type: none"> – pod kierunkiem nauczyciela tworzy prosty komiks – przedstawia swoją pracę 	<ul style="list-style-type: none"> – samodzielnie tworzy i prezentuje prosty komiks – objaśnia zastosowane rozwiązania formalne 	<ul style="list-style-type: none"> – tworzy komiks – stara się stosować ciekawe rozwiązania formalne – omawia efekty swojej pracy 	<ul style="list-style-type: none"> – tworzy rozbudowany komiks o urozmaiconym tekście – dynamizuje akcję i stosuje ciekawe rozwiązania formalne 	<ul style="list-style-type: none"> – stosuje różnorodne i oryginalne środki słowne i plastyczne – uzasadnia funkcję wybranych rozwiązań
88.	Nasze projekty: ideały rycerskie we współczesnym świecie	<ul style="list-style-type: none"> – realizuje temat w prostej formie (np. prezentacji multimedialnej) 	<ul style="list-style-type: none"> – realizuje temat samodzielnie – wybiera formę projektu 	<ul style="list-style-type: none"> – realizuje temat w atrakcyjnej formie – przedstawia sporo ideałów rycerskich 	<ul style="list-style-type: none"> – realizuje temat w oryginalnej formie – przedstawia bogaty zbiór ideałów rycerskich 	<ul style="list-style-type: none"> – funkcjonalnie przedstawia obecność ideałów rycerskich – uzasadnia wybór środków wyrazu
Mieć czy być?						
89. 90.	1) Co się wydarzyło pewnego wigilijnego wieczoru? 2) Na czym polegała wewnętrzna przemiana Ebenezera Scrooge'a?	<ul style="list-style-type: none"> – zbiera informacje o głównym bohaterze – wskazuje informacje, na podstawie których można ustalić czas wydarzeń – rozróżnia wydarzenia realistyczne i fantastyczne – wskazuje fragmenty, które opisują emocje bohatera 	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje głównego bohatera – ustala czas wydarzeń – dzieli wydarzenia na realistyczne i fantastyczne – nazywa emocje bohatera – zapisuje w punktach rady dla bohatera 	<ul style="list-style-type: none"> – dokonuje pełnej charakterystyki głównego bohatera – omawia czas wydarzeń – omawia związek między wydarzeniami realistycznymi a fantastycznymi – nazywa emocje bohatera i wyjaśnia, czym były wywołane 	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje głównego bohatera, przywołując fragmenty tekstu – wyjaśnia znaczenie, jakie w utworze ma czas zdarzeń – określa rolę fantastyki – wyjaśnia, z czego wynikała i na czym polegała przemiana bohatera – wypowiada się na temat motywów ludzkiego postępowania 	<ul style="list-style-type: none"> – dokonuje samodzielnej analizy i interpretacji tekstu

Lp.	Temat lekcji	Wymagania				
		ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
		Uczeń				
91.	O tym, co w życiu jest ważne	<ul style="list-style-type: none"> – czyta tekst ze zrozumieniem – wie, że tekst ma charakter filozoficzny – wskazuje fragmenty mówiące o dwóch postawach życiowych – odtwarza główne poglądy autora – wie, że tekst jest napisany stylem naukowym – wyodrębnia akapity – rozpoznaje podstawowe środki retoryczne – pisze krótki list, w którym prezentuje swoje stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> – formułuje pytania związane z tekstem – rozpoznaje tekst jako filozoficzny – krótko omawia dwie postawy życiowe – odtwarza poglądy autora na temat sposobu życia człowieka – zna cechy stylu naukowego – krótko formułuje treść danego akapitu – wskazuje w tekście środki retoryczne – popiera swoje stanowisko argumentami 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, o czym jest mowa w tekście – określa, z czego wynika filozoficzny charakter tekstu – omawia dwie postawy życiowe przedstawione przez autora – omawia poglądy autora przedstawione w tekście – wymienia cechy stylu naukowego – rozpoznaje związki między akapitami – omawia funkcje podstawowych środków retorycznych – pisze list, w którym stosuje środki retoryczne 	<ul style="list-style-type: none"> – formułuje problematykę tekstu – wyjaśnia, dlaczego tekst ma charakter filozoficzny – omawia i ocenia dwie postawy życiowe z tekstu – prezentuje swoje poglądy na temat poruszany w utworze – na podstawie tekstu omawia cechy stylu naukowego – omawia budowę wywodu – świadomie odbiera tekst z uwzględnieniem środków retorycznych – pisze list, w który przekonuje do swoich poglądów 	<ul style="list-style-type: none"> – odtwarza tok wywodu autora i na tej podstawie formułuje własne stanowisko wobec problemów poruszanych w tekście – analizuje kompozycję tekstu z perspektywy budowy akapitów i związków między nimi – świadomie stosuje środki retoryczne w wypowiedziach – prezentuje swoje stanowisko za pomocą celowo dobranych środków, uzasadnia je i przekonuje do niego odbiorcę
92.	Podać pomocną dłoń. O radości dawania	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje plakat – wskazuje podstawowe elementy plakatu – dostrzega związek między tekstem a grafiką – wie, kim jest wolontariusz – zna pojęcie perswazji 	<ul style="list-style-type: none"> – odróżnia plakat od obrazu – wskazuje elementy znaczące na plakacie – analizuje hasła z plakatu – wyjaśnia, kim jest wolontariusz – zna podstawowe środki perswazji 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, czym różni się plakat od obrazu – omawia przenośne znaczenie znaków graficznych – wypowiada się na temat pracy w wolontariacie – podaje przykłady środków perswazji 	<ul style="list-style-type: none"> – wylicza główne środki wyrazu plakatu – ocenia plakat – proponuje własne hasło plakatowe – ocenia własne możliwości pracy w wolontariacie – omawia znaczenie i funkcję środków perswazyjnych 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia specyfikę i skuteczność perswazyjną plakatu – szeroko omawia cel, sens i przebieg pracy w wolontariacie – świadomie i celowo stosuje środki perswazji w wypowiedziach

AUTORZY: Ewa Nowak

Lp.	Temat lekcji	Wymagania				
		ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
		Uczeń				
93.	Wirtualny spacer: plakaty multimedialne uczniów	<ul style="list-style-type: none"> – korzystając z pomocy, tworzy plakat multimedialny – przedstawia swój plakat 	<ul style="list-style-type: none"> – tworzy prosty plakat multimedialny – opowiada o tym, co plakat przedstawia 	<ul style="list-style-type: none"> – tworzy plakat multimedialny – opowiada o znaczących elementach plakatu 	<ul style="list-style-type: none"> – tworzy oryginalny plakat multimedialny – wyjaśnia funkcje użytych elementów – formułuje przesłanie swojego plakatu 	<ul style="list-style-type: none"> – samodzielnie tworzy atrakcyjny wizualnie plakat eksponujący przyjęte przesłanie – funkcjonalnie stosuje różne środki wyrazu
94.	Nasze projekty: film prezentujący kandydata do nagrody za życiową postawę	<ul style="list-style-type: none"> – proponuje kandydata do prezentacji 	<ul style="list-style-type: none"> – uzasadnia wybór kandydata do prezentacji 	<ul style="list-style-type: none"> – zbiera i porządkuje informacje na temat wybranego kandydata 	<ul style="list-style-type: none"> – bierze aktywny udział w przygotowaniu filmu o kandydacie do nagrody 	<ul style="list-style-type: none"> – samodzielnie przygotowuje film prezentujący kandydata
Magia świata						
95.	W pogoni za marzeniami	<ul style="list-style-type: none"> – wie, że utwór jest balladą – dostrzega mieszanie realizmu z fantastyką – rozpoznaje narratora w utworze – dostrzega neologizmy w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia cechy ballady jako gatunku – wskazuje w utworze elementy realistyczne i fantastyczne – przypomina, kim jest narrator w utworze – wskazuje neologizmy 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, dlaczego utwór jest balladą – omawia elementy realistyczne i fantastyczne – omawia postawę narratora – omawia budowę i znaczenie neologizmów 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia tekst jako balladę w kontekście innych utworów tego gatunku – określa relacje między elementami realistycznymi i fantastycznymi – omawia relację narratora – omawia funkcję neologizmów 	<ul style="list-style-type: none"> – samodzielnie analizuje i interpretuje utwór ze szczególnym uwzględnieniem zawartej w nim wizji świata
96.	Niezwykły świat natury w wierszach Bolesława Leśmiana	<ul style="list-style-type: none"> – wie, że utwór należy do liryki bezpośredniej – dostrzega składniki poetyckiego krajobrazu – dostrzega środki języka malarskiego 	<ul style="list-style-type: none"> – zalicza utwór do liryki bezpośredniej – wymienia składniki poetyckiego krajobrazu – wskazuje środki języka malarskiego – dostrzega ożywienie – wyodrębnia obrazy 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, dlaczego utwór należy do liryki bezpośredniej – opisuje krajobraz z wiersza – omawia zawartość obrazów poetyckich i języka malarskiego 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje w tekście cechy liryki bezpośredniej – określa relacje między elementami utworu – omawia funkcję obrazów poetyckich – określa funkcję ożywienia – ocenia postawy pokazane 	<ul style="list-style-type: none"> – dokonuje samodzielnej analizy i interpretacji wierszy

Lp.	Temat lekcji	Wymagania				
		ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
		Uczeń				
			poetyckie	– wskazuje ożywienie	w utworze	
97.	Pokonać przestworza. O Ikarze znad Dunajca	<ul style="list-style-type: none"> – przypomina postać Ikarza z mitu – wie, że tekst jest opowieścią biograficzną – wymienia najważniejsze elementy świata przedstawionego – wskazuje fragmenty opisujące emocje i przeżycia – według wzoru tworzy opis przeżyć 	<ul style="list-style-type: none"> – krótko przypomina treść mitu o Ikarze – wyjaśnia, czym cechuje się opowieść biograficzna – porządkuje elementy świata przedstawionego – nazywa emocje i przeżycia – tworzy opis przeżyć 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia symbolikę postaci Ikarza – sytuuje opowieść biograficzną na granicy literatury faktu i literatury pięknej – opowiada swoimi słowami o elementach świata przedstawionego – wskazuje i omawia źródła emocji i przeżyć – tworzy ciekawy opis przeżyć 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, na czym polega motyw ikaryjski w kulturze – wyjaśnia, dlaczego tekst to opowieść biograficzna – omawia elementy świata przedstawionego – omawia przeżycia i emocje bohatera w kontekście jego dokonań – tworzy opis przeżyć, zachowując wszystkie wymogi tej formy wypowiedzi 	<ul style="list-style-type: none"> – samodzielnie analizuje i interpretuje tekst ze szczególnym uwzględnieniem oceny postawy bohatera
98.	Jak literatura może łączyć się z rzeczywistością?	<ul style="list-style-type: none"> – odróżnia realizm od fantastyki – zna terminy <i>groteska</i> i <i>absurd</i> – rozróżnia elementy świata przedstawionego w utworach literackich – wyodrębnia akapity 	<ul style="list-style-type: none"> – wstępnie omawia realizm i fantastykę jako dwa sposoby pokazywania rzeczywistości w literaturze – wie, na czym polegają groteska i absurd – wymienia elementy świata przedstawionego w utworach literackich – odtwarza zawartość treściową akapitów 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, na czym polega realizm, a na czym fantastyka – obrazowanie świata – wskazuje podstawowe cechy groteski – podaje przykłady absurdu – omawia elementy świata przedstawionego w utworach literackich – analizuje budowę akapitów – dostrzega problematykę 	<ul style="list-style-type: none"> – zestawia z sobą konwencję realistyczną i fantastyczną – wyjaśnia, czym jest groteska i podaje jej przykłady – wyjaśnia funkcje absurdu – charakteryzuje elementy świata przedstawionego w utworach literackich – omawia budowę akapitów – formułuje problematykę tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> – analizuje i interpretuje utwory ze szczególnym uwzględnieniem konwencji literackiej – analizuje kompozycję tekstu z perspektywy budowy akapitów i związków między nimi

AUTORZY: Ewa Nowak

Lp.	Temat lekcji	Wymagania				
		ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
		Uczeń				
				tekstu		
99.	Wirtualny spacer: uczniowski quiz	<ul style="list-style-type: none"> – proponuje zagadnienia do pytań – stara się brać udział w quizie 	<ul style="list-style-type: none"> – układa kilka pytań do quizu – bierze udział w quizie 	<ul style="list-style-type: none"> – układa pytania do quizu – bierze czynny udział w quizie 	<ul style="list-style-type: none"> – układa ciekawe pytania do quizu – bierze aktywny udział w quizie 	<ul style="list-style-type: none"> – samodzielnie tworzy quiz
100.	Nasze projekty: wieczór poetycki	<ul style="list-style-type: none"> – proponuje wiersze na wieczór poetycki 	<ul style="list-style-type: none"> – uzasadnia wybór wierszy 	<ul style="list-style-type: none"> – bierze udział w przygotowaniu wieczoru poetyckiego 	<ul style="list-style-type: none"> – przygotowuje piękną recytację wierszy na wieczór poetycki 	<ul style="list-style-type: none"> – organizuje i przeprowadza wieczór poetycki
Sztuka optymizmu						
101	Kazimierz Wierzyński o radości życia	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, o czym jest mowa w wierszu – wie, na czym polega przerzutnia – wie, na czym polega liryka bezpośrednia – wie, że niektóre fragmenty mają charakter metafory – cytuje fragmenty o postawie życiowej osoby mówiącej 	<ul style="list-style-type: none"> – odczytuje główną myśl wiersza – rozpoznaje w tekście przerzutnię – rozpoznaje w wierszu lirykę bezpośrednią – wskazuje fragmenty o znaczeniu metaforycznym – wie, o jakiej postawie życiowej jest mowa w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> – formułuje przesłanie wiersza – wyjaśnia, na czym polega przerzutnia – zbiera informacje o osobie mówiącej – wyjaśnia znaczenia metaforyczne – wypowiada się na temat postawy życiowej z wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> – wypowiada się na temat przesłania wiersza – określa funkcję przerzutni – charakteryzuje osobę mówiącą – wypowiada się na temat znaczeń naddanych utworu – przedstawia własne przemyślenia na temat postawy życiowej, o której mowa w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> – samodzielnie analizuje i interpretuje wiersz ze szczególnym uwzględnieniem refleksji o postawach życiowych człowieka
102.	Siła uśmiechu	<ul style="list-style-type: none"> – czyta tekst ze zrozumieniem – wskazuje fragmenty prezentujące poglądy autorki 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, czego tekst dotyczy – odtwarza poglądy autorki własnymi słowami 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia zawartość treściową tekstu – komentuje poglądy autorki – rozmawia o szczęściu 	<ul style="list-style-type: none"> – formułuje problematykę tekstu – ustosunkowuje się do poglądów autorki – tworzy wypowiedź na 	<ul style="list-style-type: none"> – Analizuje kompozycję tekstu z perspektywy budowy akapitów i związków między nimi

Lp.	Temat lekcji	Wymagania				
		ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
		Uczeń				
		– odtwarza informacje o źródłach szczęścia	– odtwarza zawartość treściową akapitów	– analizuje budowę akapitów	temat źródeł szczęścia – omawia budowę akapitów	
102.	<i>Bycie nastolatkiem jest całkiem w porządku...</i>	– czyta tekst ze zrozumieniem – wie, w jakim celu tekst został napisany – wskazuje fragmenty omawiające postawę życiową – wie, czym cechuje się styl potoczny – cytuje fragmenty zawierające życiowe rady	– wyjaśnia, o czym jest mowa w tekście – rozpoznaje intencje tekstu – określa, jaką postawę życiową tekst propaguje – rozpoznaje styl potoczny – przedstawia rady zawarte w tekście – odtwarza zawartość treściową akapitów	– omawia treści tekstu – formułuje intencje tekstu – omawia fragmenty dotyczące postawy życiowej – wyjaśnia, czym cechuje się styl potoczny – omawia życiowe rady zawarte w tekście – analizuje budowę akapitów	– komentuje treści zawarte w tekście – omawia intencje autora – przedstawia własne stanowisko dotyczące postawy życiowej z tekstu – omawia skutki zastosowania stylu potocznego – formułuje życiowe rady uzupełniające przesłanie tekstu – omawia budowę akapitów	– samodzielnie interpretuje tekst ze szczególnym uwzględnieniem omówienia i oceny postaw życiowych – analizuje kompozycję tekstu z perspektywy budowy akapitów i związków między nimi
103.	Wirtualny spacer: tworzenie drzewa osobistego rozwoju	– ma świadomość, że należy myśleć o swoim rozwoju – tworzy proste drzewo osobistego rozwoju	– rozmawia na temat własnego rozwoju – samodzielnie tworzy proste drzewo osobistego rozwoju	– opowiada o swoich planach rozwoju – tworzy rozbudowane drzewo osobistego rozwoju	– planuje swój osobisty rozwój – tworzy bogate drzewo osobistego rozwoju	– wyczerpująco przedstawia plany osobistego rozwoju
104.	Nasze projekty: sondaż wśród rówieśników	– proponuje kilka pytań do sondażu	– opracowuje zestaw pytań do sondażu	– bierze czynny udział w przeprowadzaniu sondażu	– opracowuje graficznie wyniki sondażu, formułuje wnioski	– samodzielnie przeprowadza sondaż i analizuje jego wyniki

Malowane słowem

Lp.	Temat lekcji	Wymagania				
		ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
		Uczeń				
105.	Kolory świata, kolory życia w wierszu Jana Lechonia	<ul style="list-style-type: none"> – wie, że pory roku mają znaczenie symboliczne – wskazuje formy gramatyczne ujawniające osobę mówiącą – wskazuje wersy zawierające refleksje – wie, że wiersz ma walory plastyczne 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia symbolikę wybranej pory roku – wskazuje osobę mówiącą w wierszu – wyjaśnia, czego dotyczą refleksje zawarte w wierszu – wskazuje środki wywołujące efekt plastyczności utworu 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia symbolikę pór roku – wypowiada się na temat osoby mówiącej w wierszu – omawia refleksje zawarte w wierszu – nazywa środki językowe wywołujące efekt plastyczności utworu 	<ul style="list-style-type: none"> – tworzy rozbudowaną wypowiedź poświęconą symbolice por roku – charakteryzuje osobę mówiącą w wierszu – ustosunkowuje się do refleksji z wiersza – omawia walory plastyczne utworu i sposoby ich osiągnięcia 	<ul style="list-style-type: none"> – samodzielnie analizuje i interpretuje wiersze ze szczególnym uwzględnieniem zawartych w nim refleksji i sposobów kreowania rzeczywistości
106.	Życie człowieka i kształt świata w wierszu Jana Kasprówicza	<ul style="list-style-type: none"> – wyodrębnia obrazy poetyckie – wie, że niektóre elementy mają znaczenie symboliczne – wyjaśnia, co to jest epitet złożony – wie, że opis ma charakter impresyjny 	<ul style="list-style-type: none"> – tytułuje obrazy poetyckie – wymienia elementy symboliczne – wskazuje epitety złożone – wyjaśnia, na czym polega impresyjność opisu 	<ul style="list-style-type: none"> – wypowiada się na temat zawartości obrazów poetyckich – omawia elementy symboliczne – określa funkcję epitetów złożonych – omawia środki językowe wpływające na impresyjność opisu 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia zawartość obrazów poetyckich – wyjaśnia symboliczne znaczenia wiersza – omawia funkcję epitetów złożonych w powiązaniu z innymi środkami językowymi – wyjaśnia, na czym polega impresyjność opisu 	<ul style="list-style-type: none"> – samodzielnie analizuje i interpretuje utwór ze szczególnym uwzględnieniem impresyjności opisu i tworzących go środków językowych
107.	Jak namalować barwę słowem?	<ul style="list-style-type: none"> – podaje przykłady kilku barw o znaczeniu symbolicznym – przypomina, na czym polega epitet złożony – cytuje fragmenty zawierające intencję tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> – wie, że tekst to traktat – wymienia barwy o znaczeniu symbolicznym – wymienia epitety złożone – rozpoznaje intencję tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, co to znaczy <i>mały traktat</i> – omawia symboliczne znaczenie barw – omawia funkcję epitetów złożonych – formułuje intencję tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie tytułu – omawia kulturowe znaczenie różnych barw – omawia funkcję epitetów złożonych w kontekście innych środków językowych użytych w tekście – omawia intencję tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> – samodzielnie analizuje i interpretuje tekst ze szczególnym uwzględnieniem jego przesłania

Lp.	Temat lekcji	Wymagania				
		ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
		Uczeń				
108.	Wirtualny spacer: projektowanie zawartości płyty i jej okładki	<ul style="list-style-type: none"> – proponuje przykłady utworów muzycznych – proponuje elementy graficzne na okładkę 	<ul style="list-style-type: none"> – zbiera wyjściowy materiał muzyczny – projektuje prostą okładkę 	<ul style="list-style-type: none"> – gromadzi materiał muzyczny – dobiera funkcjonalne elementy graficzne – projektuje interesującą okładkę 	<ul style="list-style-type: none"> – gromadzi bogaty materiał muzyczny i dobiera funkcjonalne różnorodne elementy graficzne – projektuje oryginalną okładkę 	<ul style="list-style-type: none"> – samodzielnie tworzy oryginalną, twórczą, pomysłową okładkę
109.	Nasze projekty: wystawa fotografii krajobrazu	<ul style="list-style-type: none"> – wybiera zdjęcia na wystawę 	<ul style="list-style-type: none"> – proponuje zasadę ułożenia zdjęć 	<ul style="list-style-type: none"> – proponuje motto do fotografii 	<ul style="list-style-type: none"> – czynnie uczestniczy w przygotowaniu wystawy 	<ul style="list-style-type: none"> – kieruje grupą przygotowującą wystawę
Wymiary człowieczeństwa						
110.	Dlaczego przyjaźń to maksisprawa?	<ul style="list-style-type: none"> – czyta tekst ze zrozumieniem – cytuje zdanie o charakterze tezy – zna przynajmniej jeden cytat dotyczący przyjaźni – wyodrębnia akapity w tekście – wie, po czym rozpoznać akapit sumujący – stara się brać udział w dyskusji 	<ul style="list-style-type: none"> – określa, o czym jest mowa w tekście – wskazuje fragmenty o charakterze tezy i argumentów – ze źródeł wskazanych przez nauczyciela podaje kilka cytatów dotyczących przyjaźni – wyodrębnia główną myśl akapitów – wskazuje akapit sumujący – uczestniczy w dyskusji 	<ul style="list-style-type: none"> – formułuje temat tekstu – na podstawie tekstu formułuje tezę i argumenty – podaje cytaty dotyczące przyjaźni z samodzielnie wyszukanych źródeł – omawia związki między akapitami – omawia zawartość akapitu sumującego – bierze czynny udział w dyskusji 	<ul style="list-style-type: none"> – określa problematykę tekstu – odtwarza własnymi słowami tezę i argumenty – podaje i omawia cytaty dotyczące przyjaźni – odtwarza kompozycję wyводу autora – wskazuje związek akapitu sumującego z pozostałymi akapitami – przedstawia i uzasadnia swoje stanowisko w dyskusji 	<ul style="list-style-type: none"> – zna inne miniwykłady autora, prezentuje ich problematykę, omawia kompozycję wyводу autora

Lp.	Temat lekcji	Wymagania				
		ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
Uczeń						
111.	Gdzie szukać odpowiedzi na pytania o to, jak żyć?	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje w tekście formy trybu rozkazującego – cytuje fragmenty zawierające życiowe rady – wie, że tekst mówi o wartościach – uważnie wysłuchuje muzycznej wersji utworu – pisze prostą dedykację 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia wersy zawierające formy trybu rozkazującego – odtwarza własnymi słowami życiowe rady – rozpoznaje wartości, o których mowa w tekście – porównuje tekst z jego muzyczną wersją – pisze dedykację 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia funkcję form trybu rozkazującego użytego w tekście – omawia życiowe rady zawarte w tekście – nazywa i porządkuje wartości, o których mowa w tekście – wypowiada się na temat muzycznej wersji utworu – pisze ciekawą dedykację 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, jak formy trybu rozkazującego wpływają na przesłanie tekstu – ustosunkowuje się do życiowych rad z tekstu – tworzy wypowiedź związaną z wartościami utworu – ocenia wersję muzyczną utworu – pisze ciekawą dedykację zgodnie z wszystkimi wymogami 	<ul style="list-style-type: none"> – samodzielnie analizuje i interpretuje utwór jako dzieło literackie i muzyczne ze szczególnym uwzględnieniem jego wymowy aksjologicznej
112.	Wirtualny spacer: uczniowskie e-maile zawierające przestrogi i rady	<ul style="list-style-type: none"> – pisze krótki e-mail na wskazany temat – stara się stosować podstawowe zasady etykiety językowej 	<ul style="list-style-type: none"> – pisze e-mail na wskazany temat – stosuje podstawowe zasady etykiety językowej 	<ul style="list-style-type: none"> – pisze e-mail zawierający przestrogi i rady – stosuje zasady etykiety językowej 	<ul style="list-style-type: none"> – pisze ciekawy, rozwinięty e-mail – świadomie stosuje zasady etykiety językowej 	<ul style="list-style-type: none"> – tworzy oryginalny e-mail związany z tematyką aksjologiczną
113.	Nasze projekty: plakat <i>Wymiary człowieczeństwa</i>	<ul style="list-style-type: none"> – przygotowuje prosty plakat 	<ul style="list-style-type: none"> – przygotowuje plakat 	<ul style="list-style-type: none"> – przygotowuje ciekawy plakat 	<ul style="list-style-type: none"> – przygotowuje oryginalny plakat 	<ul style="list-style-type: none"> – świadomie dobiera grafikę i środki językowe
Zmagania z losem						

Lp.	Temat lekcji	Wymagania				
		ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
		Uczeń				
114. 115. 116.	1) Wyprawa starego Santiaga 2) Z czym i o co tak naprawdę walczył Santiago? 3) Santiago zwyciężył czy przegrał? Piszemy rozprawkę	<ul style="list-style-type: none"> – odtwarza najważniejsze wydarzenia – wymienia podstawowe cechy bohatera i wskazuje przejawy jego postawy życiowej – rozpoznaje główne emocje bohatera – przedstawia chłopca – dostrzega metaforyczny sens utworu – pisze krótką rozprawkę z tezą 	<ul style="list-style-type: none"> – porządkuje wydarzenia utworu – nazywa cechy bohatera i wypowiada się na temat jego postawy życiowej – nazywa emocje i przeżycia bohatera – opowiada o relacjach bohatera z chłopcem – dostrzega przesłanie utworu – pisze rozprawkę z tezą 	<ul style="list-style-type: none"> – odtwarza etapy wyprawy bohatera – charakteryzuje bohatera i ocenia jego postawę życiową – omawia relacje bohatera z chłopcem – formułuje przesłanie utworu – pisze rozprawkę z tezą, zachowując wszystkie wymogi tej formy wypowiedzi 	<ul style="list-style-type: none"> – relacjonuje swoimi słowami przebieg wyprawy – dokonuje pełnej charakterystyki bohatera – przedstawia swój stosunek do bohatera i jego postawy – ocenia relacje Santiaga z chłopcem – komentuje przesłanie utworu – pisze rozprawkę z hipotezą zgodnie z wszystkimi wymogami 	<ul style="list-style-type: none"> – samodzielnie analizuje i interpretuje utwór ze szczególnym uwzględnieniem refleksji o życiowej postawie bohatera i oceny tej postawy – przedstawia swoje refleksje w rozprawce z hipotezą
117.	Każdy ma do zdobycia swój biegun. Opowieść Jaśka Meli	<ul style="list-style-type: none"> – czyta tekst ze zrozumieniem – zbiera informacje na temat bohatera – wie, czym cechują się utwory należące do literatury faktu 	<ul style="list-style-type: none"> – odtwarza informacje zawarte w tekście – wypowiada się na temat przeżyć bohatera – wie, że tekst należy do literatury faktu 	<ul style="list-style-type: none"> – porządkuje informacje zawarte w tekście – charakteryzuje bohatera – wyjaśnia, dlaczego tekst należy do literatury faktu 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia informacje zawarte w tekście – ocenia bohatera – porównuje tekst z innymi utworami należącymi do literatury faktu 	<ul style="list-style-type: none"> – samodzielnie interpretuje tekst ze szczególnym uwzględnieniem ewolucji postawy życiowej bohatera
118.	Jaki jest świat Krystyny? Omawiamy obraz Andrew Wyetha	<ul style="list-style-type: none"> – ogląda uważnie obraz – rozmawia o bohaterce – dostrzega główną zasadę kompozycyjną – ma świadomość symboliki niektórych elementów obrazu 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia elementy świata przedstawionego na obrazie – opisuje bohaterkę – wstępnie omawia kompozycję obrazu – wskazuje elementy symboliczne 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia najważniejsze elementy obrazu – omawia relację bohaterki ze światem – omawia kompozycję obrazu – omawia elementy symboliczne 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia warstwę przedstawieniową obrazu – wymyśla historię związaną z bohaterką obrazu – omawia i ocenia kompozycję dzieła – wyjaśnia symboliczne znaczenia obrazu 	<ul style="list-style-type: none"> – samodzielnie analizuje i interpretuje obraz ze szczególnym uwzględnieniem środków języka malarskiego wykorzystanych do przekazania znaczeń

Lp.	Temat lekcji	Wymagania				
		ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
		Uczeń				
119.	Wirtualny spacer: nagranie wideobloga	<ul style="list-style-type: none"> – opracowuje recenzję według podanego wzoru – korzystając z pomocy, nagrywa wideoblog 	<ul style="list-style-type: none"> – opracowuje krótką recenzję – nagrywa prosty wideoblog 	<ul style="list-style-type: none"> – opracowuje recenzję – nagrywa wideoblog 	<ul style="list-style-type: none"> – opracowuje wyczerpującą recenzję – prezentuje ciekawy wideoblog 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia recenzję spełniającą wszystkie wymogi – prezentuje atrakcyjny treściowo i wizualnie wideoblog
120.	Nasze projekty: przedstawienie teatralne dla dzieci z domu dziecka albo pacjentów szpitala	<ul style="list-style-type: none"> – stara się uczestniczyć w przygotowaniu przedstawienia 	<ul style="list-style-type: none"> – bierze udział w przygotowaniu przedstawienia 	<ul style="list-style-type: none"> – aktywnie uczestniczy w przygotowaniu przedstawienia 	<ul style="list-style-type: none"> – twórczo pracuje przy przedstawieniu 	<ul style="list-style-type: none"> – pisze i reżyseruje przedstawienie
Siła rozumu						
121. 122. 123.	1) Mitologiczne inspiracje 2) Potęga rozumu 3) Przystępcy i ofiary	<ul style="list-style-type: none"> – czyta ze zrozumieniem informacje dotyczące mitu o pracach Heraklesa – cytuje odpowiednie fragmenty tekstu – opowiada o bohaterze – opowiada, jak detektyw doszedł do rozwiązania zagadki kryminalnej – wie, że utwór to opowiadanie kryminalne – opowiada o wybranym śledztwie bohatera 	<ul style="list-style-type: none"> – zna mit o dwunastu pracach Heraklesa – wydobywa informacje z tekstu – charakteryzuje głównego bohatera i odtwarza jego tok myślenia – wyjaśnia, kiedy opowiadanie nazywamy kryminalnym – wskazuje opowiadania, które uważa za najciekawsze 	<ul style="list-style-type: none"> – opowiada mit o pracach Heraklesa – selekcjonuje informacje z tekstu – charakteryzuje bohaterów – omawia tok myślenia detektywa – wskazuje w utworze cechy opowiadania kryminalnego – uzasadnia wybór najciekawszego opowiadania – sporządza kartoteki przestępców z książki 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia nawiązania do mitu o pracach Heraklesa – omawia przywołane cytaty – charakteryzuje i ocenia bohaterów – omawia i ocenia tok myślenia detektywa – omawia opowiadania kryminalne jako przykłady utworów kultury masowej – wskazuje związek poszczególnych opowiadań z mitem o Herkulesie – omawia motywy postępowania przestępców z książki Christie 	<ul style="list-style-type: none"> – samodzielnie analizuje i interpretuje opowiadania ze szczególnym uwzględnieniem ich przynależności do kultury masowej

AUTORZY: Ewa Nowak

Lp.	Temat lekcji	Wymagania				
		ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
		Uczeń				
124.	Co ludzkość zawdzięcza rozumowi?	<ul style="list-style-type: none"> – odczytuje dosłowne znaczenia utworu – rozpoznaje tezę i argumenty w utworze – rozpoznaje osobę mówiącą – dostrzega w utworze nawiązania do filozofii – wskazuje fragmenty o znaczeniu metaforycznym 	<ul style="list-style-type: none"> – odtwarza własnymi słowami zawartość treściową utworu – własnymi słowami przekazuje tezę i argumenty z wiersza – wypowiada się na temat osoby mówiącej – wie, czym zajmuje się filozofia – próbuje wyjaśnić sensy metafor 	<ul style="list-style-type: none"> – odczytuje przenośne znaczenia utworu – komentuje tezę utworu – omawia argumenty występujące w tekście – charakteryzuje osobę mówiącą – wyjaśnia krótko, czym zajmuje się filozofia – wyjaśnia znaczenia wynikające z metafor 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia przenośne znaczenia utworu – komentuje tezę utworu, przywołując własne przemyślenia – ocenia argumenty autora – omawia światopogląd osoby mówiącej – wymienia podstawowe działy filozofii – interpretuje znaczenia metaforyczne 	<ul style="list-style-type: none"> – samodzielnie analizuje i interpretuje utwór ze szczególnym uwzględnieniem odwołań do filozofii
125.	Znaczenia zamknięte w kamieniu	<ul style="list-style-type: none"> – odróżnia rzeźbę od innych wytworów sztuki plastycznej – omawia wygląd przedstawianej postaci – układa krótki monolog wewnętrzny postaci ukazanej przez Rodina 	<ul style="list-style-type: none"> – wie, czym cechuje się rzeźba jako dziedzina sztuki – przedstawia swoje odczucia wywołwane przez dzieło – układa monolog wewnętrzny postaci 	<ul style="list-style-type: none"> – odróżnia rzeźbę figuratywną od abstrakcyjnej – wyjaśnia znaczenia wynikające ze sposobu przedstawienia postaci – układa rozwinięty monolog wewnętrzny 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia środki wyrazu artystycznego związane z rzeźbą – ocenia dzieło – układa rozwinięty, ciekawy i oryginalny monolog wewnętrzny postaci ukazanej przez Rodina 	<ul style="list-style-type: none"> – samodzielnie analizuje i interpretuje dzieło ze szczególnym uwzględnieniem roli środków wyrazu artystycznego w kreowaniu znaczeń przenośnych
126.	Wirtualny spacer: przygotowanie fragmentu lekcji na temat potęgi ludzkiego umysłu	<ul style="list-style-type: none"> – korzysta ze wskazanego programu internetowego – korzystając z pomocy, tworzy postać, która poprowadzi zajęcia 	<ul style="list-style-type: none"> – samodzielnie korzysta z programu internetowego – tworzy postać, która poprowadzi zajęcia 	<ul style="list-style-type: none"> – tworzy w programie internetowym niebanalną postać, która pomoże poprowadzić ciekawe zajęcia 	<ul style="list-style-type: none"> – przeprowadza fragment lekcji na temat potęgi ludzkiego rozumu 	<ul style="list-style-type: none"> – przeprowadza ciekawą, przygotowaną przez siebie lekcję

Lp.	Temat lekcji	Wymagania				
		ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
		Uczeń				
127.	Nasze projekty: uczniowskie prezentacje na temat zmian cywilizacyjnych	– w prostej formie przedstawia zmiany cywilizacyjne, jakie zaszły w świecie	– w samodzielnie dobranej formie przedstawia zmiany cywilizacyjne	– w ciekawej formie przedstawia zmiany cywilizacyjne, jakie zaszły w świecie	– w funkcjonalnie dobranej formie przedstawia zmiany cywilizacyjne, jakie zaszły w świecie	– nadaje prezentacji atrakcyjną formę – świadomie i celowo dobiera środki wyrazu
KSZTAŁCENIE JĘZYKOWE						
Części mowy						
128. 129.	1) Czas na czasownik! 2) Osoby, liczby, czasy, rodzaje, tryby, aspekty i strony – czasownik rozbrojony	– rozpoznaje czasownik wśród innych części mowy – rozpoznaje formy gramatyczne czasownika – rozpoznaje formy czasu – zna tryby i strony czasownika – przekształca stronę czynną na bierną i odwrotnie – zna reguły ortograficzne dotyczące czasownika	– wyjaśnia, czym cechuje się czasownik jako część mowy – tworzy poprawne formy gramatyczne czasownika – stosuje odpowiednie formy czasu, trybu i strony – rozpoznaje czasowniki dokonane i niedokonane – stara się stosować w praktyce reguły ortograficzne dotyczące czasownika	– wyjaśnia, czym odróżnia się czasownik od innych części mowy – tworzy poprawne, różnorodne formy czasownika – poprawnie stosuje formy czasu, trybu i strony – wyjaśnia, czym różnią się od siebie czasowniki dokonane i niedokonane – zna trudne formy czasownika – stosuje w praktyce reguły ortograficzne dotyczące czasownika	– wyjaśnia, czemu służą czasowniki w wypowiedzi – używa różnych form gramatycznych czasownika dla osiągnięcia zamierzonych celów – stosuje bezbłędnie formy czasu, trybu i strony – wyjaśnia, kiedy czasowniki są dokonane, a kiedy niedokonane – stosuje poprawnie trudne formy czasownika – poprawnie stosuje wszystkie reguły ortograficzne dotyczące czasownika	– świadomie, funkcjonalnie i poprawnie używa wszystkich form osobowych czasownika w swoich wypowiedziach

Lp.	Temat lekcji	Wymagania				
		ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
		Uczeń				
130. 131. 132. 133.	<p>1) Niesobowe formy czasownika</p> <p>2) Imiesłów przymiotnikowy i jego rodzaje</p> <p>3) <i>Idąc bez celu, nie pilnując drogi, sam nie pojmuję, jak w twe zajdę progi...</i> Poznajemy imiesłów przysłówkowy</p> <p>4) Podsumowanie wiadomości o niesobowych formach czasownika</p>	<ul style="list-style-type: none"> – zna różne formy niesobowe czasownika – rozpoznaje imiesłów przymiotnikowy wśród innych części mowy – rozpoznaje imiesłów czynny i bierny – wie, że imiesłów przymiotnikowy łączy się z rzeczownikiem – zna zasadę pisowni <i>nie</i> z imiesłowem przymiotnikowym – rozpoznaje imiesłów przysłówkowy 	<ul style="list-style-type: none"> – stosuje formy niesobowe czasownika – wyjaśnia, czym cechuje się imiesłów przymiotnikowy – tworzy formy imiesłowu czynnego i biernego – tworzy związki imiesłowu przymiotnikowego z rzeczownikiem – stara się stosować zasadę pisowni <i>nie</i> z imiesłowem przymiotnikowym – wyjaśnia, czym cechuje się imiesłów przysłówkowy – rozróżnia imiesłów współczesny i uprzedni 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, czym wyróżniają się formy niesobowe czasownika – bezbłędnie tworzy formy imiesłowu przymiotnikowego czynnego i biernego oraz związki imiesłowu przymiotnikowego z rzeczownikiem – stosuje regułę pisowni <i>nie</i> z imiesłowem – wyjaśnia, czym wyróżniają się imiesłów przysłówkowy – wyjaśnia, kiedy stosuje się imiesłów współczesny, a kiedy uprzedni 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, czemu służą formy niesobowe czasownika w wypowiedzi – wyjaśnia, czemu służą imiesłowy przymiotnikowe – używa funkcjonalnie form imiesłowu przymiotnikowego czynnego i biernego – uzgadnia formy imiesłowu przymiotnikowego z określonym rzeczownikiem – stosuje bezbłędnie regułę pisowni <i>nie</i> z imiesłowem – wyjaśnia, czemu służą imiesłowy przysłówkowe w wypowiedzi – prawidłowo stosuje imiesłów współczesny i uprzedni 	<ul style="list-style-type: none"> – świadomie, funkcjonalnie i poprawnie używa wszystkich niesobowych form czasownika w swoich wypowiedziach
134.	Bez czasownika bezradność zdanie przenika – powtórzenie wiadomości o czasowniku	– ma podstawowe wiadomości na temat osobowych i niesobowych form czasownika	– ma wiedzę na temat osobowych i niesobowych form czasownika	– dysponuje wiedzą na temat osobowych i niesobowych form czasownika	– świadomie korzysta z wiedzy na temat osobowych i niesobowych form czasownika	– funkcjonalnie i poprawnie korzysta z wiedzy na temat osobowych i niesobowych form czasownika
Składnia						

Lp.	Temat lekcji	Wymagania				
		ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
		Uczeń				
135.	Przeciwstawia się, rozłącza, łączy lub wynika – oto zdania współrzędnie złożonego logika Zdanie złożone współrzędnie	<ul style="list-style-type: none"> – odróżnia zdania pojedyncze od złożonych – rozpoznaje części składowe zdania złożonego – wie, na czym polega związek współrzędności – rozpoznaje różne rodzaje zdań złożonych współrzędnie 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, jak odróżnić zdanie pojedyncze od złożonego – dzieli zdanie złożone na części składowe – wyjaśnia, na czym polega związek współrzędności – nazywa różne rodzaje zdań złożonych współrzędnie 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, czym cechuje się zdanie złożone – nazywa części zdania złożonego – rozpoznaje związek współrzędności między wypowiedziami składowymi – porównuje różne rodzaje zdań złożonych współrzędnie 	<ul style="list-style-type: none"> – świadomie i celowo stosuje w swoich wypowiedziach zdania złożone, w tym wszystkie rodzaje zdań złożonych współrzędnie – dostrzega relacje pomiędzy wypowiedziami składowymi – omawia związek współrzędności między wypowiedziami składowymi 	<ul style="list-style-type: none"> – w interpretacji tekstu cudzego i tworzeniu tekstu własnego funkcjonalnie i poprawnie wykorzystuje wiedzę o zdaniu złożonym, w tym o różnych rodzajach zdania złożonego współrzędnie
136.	Kto nad kim króluje – zdanie złożone podrzędnie	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje wśród wypowiedzi zdania złożone podrzędnie – dzieli zdanie złożone podrzędnie na wypowiedzenia składowe 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, czym cechują się zdania złożone podrzędnie – rozróżnia wypowiedzenie nadrzędne i podrzędne w zdaniu złożonym podrzędnie 	<ul style="list-style-type: none"> – stosuje w swoich wypowiedziach zdania złożone podrzędnie – wie, kiedy wypowiedzenie składowe jest podrzędne, a kiedy – nadrzędne 	<ul style="list-style-type: none"> – świadomie i celowo stosuje w swoich wypowiedziach zdania złożone podrzędnie – omawia stosunek podrzędności 	<ul style="list-style-type: none"> – w interpretacji tekstu cudzego i tworzeniu tekstu własnego funkcjonalnie i poprawnie wykorzystuje wiedzę o zdaniu złożonym podrzędnie
137.	Tam, gdzie podmiot rządzi zdaniem – zdanie złożone podrzędnie podmiotowe	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje zdanie podmiotowe wśród zdań złożonych podrzędnie – dzieli zdanie złożone na wypowiedzenia składowe 	<ul style="list-style-type: none"> – wie, kiedy zdanie jest złożone z podrzędnym podmiotowym – wskazuje zdanie składowe nadrzędne i podrzędne 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, kiedy zdanie jest złożone z podrzędnym podmiotowym – wskazuje zależności zdań składowych 	<ul style="list-style-type: none"> – świadomie i celowo stosuje zdanie złożone z podrzędnym podmiotowym – omawia zależności zdań składowych 	<ul style="list-style-type: none"> – w interpretacji tekstu cudzego i tworzeniu tekstu własnego funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę o zdaniu podrzędnie złożonym podmiotowym

AUTORZY: Ewa Nowak

Lp.	Temat lekcji	Wymagania				
		ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
		Uczeń				
138.	Kim jest, czym jest i jaki będzie – zdanie złożone z podrzędnym orzecznikowym	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje zdanie orzecznikowe wśród zdań złożonych podrzędnie – dzieli zdanie złożone na wypowiedzenia składowe 	<ul style="list-style-type: none"> – wie, kiedy zdanie jest złożone z podrzędnym orzecznikowym – wskazuje zdanie składowe nadrzędne i podrzędne 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, kiedy zdanie jest złożone z podrzędnym orzecznikowym – wskazuje zależności zdań składowych 	<ul style="list-style-type: none"> – świadomie i celowo stosuje zdanie złożone z podrzędnym orzecznikowym – omawia zależności zdań składowych 	<ul style="list-style-type: none"> – w interpretacji tekstu cudzego i tworzeniu tekstu własnego funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę o zdaniu podrzędnie złożonym orzecznikowym
139.	Jaki? Który? Ile? Czego? – zdanie podrzędne przydawkowe	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje zdanie przydawkowe wśród zdań złożonych podrzędnie – dzieli zdanie złożone na wypowiedzenia składowe 	<ul style="list-style-type: none"> – wie, kiedy zdanie jest złożone z podrzędnym przydawkowym – wskazuje zdanie składowe nadrzędne i podrzędne 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, kiedy zdanie jest złożone z podrzędnym przydawkowym – wskazuje zależności zdań składowych 	<ul style="list-style-type: none"> – świadomie i celowo stosuje zdanie złożone z podrzędnym przydawkowym – omawia zależności zdań składowych 	<ul style="list-style-type: none"> – w interpretacji tekstu cudzego i tworzeniu tekstu własnego funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę o zdaniu podrzędnie złożonym przydawkowym
140.	Poznajemy zdanie złożone podrzędnie dopełnieniowe	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje zdanie dopełnieniowe wśród zdań złożonych podrzędnie – dzieli zdanie złożone na wypowiedzenia składowe 	<ul style="list-style-type: none"> – wie, kiedy zdanie jest złożone z podrzędnym dopełnieniowym – wskazuje zdanie składowe nadrzędne i podrzędne 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, kiedy zdanie jest złożone z podrzędnym dopełnieniowym – wskazuje zależności zdań składowych 	<ul style="list-style-type: none"> – świadomie i celowo stosuje zdanie złożone z podrzędnym dopełnieniowym – omawia zależności zdań składowych 	<ul style="list-style-type: none"> – w interpretacji tekstu cudzego i tworzeniu tekstu własnego funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę o zdaniu podrzędnie złożonym dopełnieniowym

Lp.	Temat lekcji	Wymagania				
		ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
		Uczeń				
141.	Miejsca, czasu, warunku, sposobu, celu, przyczyny i przyzwolenia – oto zdania podrzędnego okolicznikowego określenia	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje zdanie okolicznikowe wśród zdań złożonych – dzieli zdanie złożone na wypowiedzenia składowe 	<ul style="list-style-type: none"> – wie, kiedy zdanie jest złożone z podrzędnym okolicznikowym – wskazuje zdanie składowe nadrzędne i podrzędne 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, kiedy zdanie jest złożone z podrzędnym okolicznikowym – wskazuje zależności zdań składowych 	<ul style="list-style-type: none"> – świadomie i celowo stosuje zdanie złożone z podrzędnym okolicznikowym – omawia zależności zdań składowych 	<ul style="list-style-type: none"> – w interpretacji tekstu cudzego i tworzeniu tekstu własnego funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę o zdaniu podrzędnie złożonym okolicznikowym
142.	Kiedy <i>-qc, -wszy</i> lub <i>-wszy</i> w zdaniu figuruje, tam imiesłowny równoważnik zdania króluje	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje w wypowiedzi imiesłów przysłówkowy – rozpoznaje równoważnik zdania – rozpoznaje zdanie złożone z imiesłownym równoważnikiem zdania 	<ul style="list-style-type: none"> – tworzy imiesłowy przysłówkowy – wyjaśnia, czym cechuje się równoważnik zdania – dzieli zdanie złożone z imiesłownym równoważnikiem zdania na wypowiedzenia składowe 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, czym cechuje się imiesłów przysłówkowy – wyjaśnia różnice między zdaniem a równoważnikiem zdania – określa relacje między wypowiedziami składowymi 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia rolę imiesłownego przysłówkowego w wypowiedzi – przekształca zdania w równoważniki i równoważniki w zdania – świadomie i celowo stosuje w swoich wypowiedziach zdanie złożone z imiesłownym równoważnikiem zdania 	<ul style="list-style-type: none"> – w interpretacji tekstu cudzego i tworzeniu tekstu własnego funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę o zdaniu złożonym z imiesłownym równoważnikiem zdania
143.	Gdy zdania współrzędne i podrzędne w jednym szyku stają, zdania wielokrotnie złożone powstają	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje zdania wielokrotnie złożone – dzieli zdanie na wypowiedzenia składowe 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, czym cechuje się zdanie wielokrotnie złożone – wyodrębnia wypowiedzenia nadrzędne i podrzędne 	<ul style="list-style-type: none"> – tworzy zdania wielokrotnie złożone – określa relacje między wypowiedziami składowymi 	<ul style="list-style-type: none"> – świadomie i celowo wykorzystuje zdania wielokrotnie złożone – obrazuje na wykresie relacje między zdaniami składowymi 	<ul style="list-style-type: none"> – w interpretacji tekstu cudzego i tworzeniu tekstu własnego funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę o zdaniu wielokrotnie złożonym
144.	Współrzędne, nadrzędne,	– rozpoznaje wszystkie	– omawia wszystkie	– wykorzystuje wszystkie	– świadomie i celowo stosuje	– w interpretacji tekstu

Lp.	Temat lekcji	Wymagania				
		ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
		Uczeń				
	podrzędne i wielokrotnie złożone – niech wszystko zostanie jeszcze raz powtórzone	<ul style="list-style-type: none"> części zdania – rozpoznaje różne typy wypowiedzi – odróżnia zdania złożone współrzędnie i podrzędnie – dzieli zdania złożone na wypowiedzenia składowe 	<ul style="list-style-type: none"> części zdania – omawia różne typy wypowiedzi – wyjaśnia różnice między zdaniami współrzędnie i podrzędnie złożonymi – analizuje relacje między wypowiedziami składowymi 	<ul style="list-style-type: none"> części zdania w wypowiedziach – wykorzystuje w swoich wypowiedziach różne typy wypowiedzi – zna różne rodzaje zdań współrzędnie i podrzędnie złożonych – omawia relacje między wypowiedziami składowymi 	<ul style="list-style-type: none"> wszystkie części zdania oraz różne typy wypowiedzi – stosuje różne rodzaje zdań współrzędnie i podrzędnie złożonych – przedstawia na wykresie i omawia relacje między wypowiedziami składowymi 	<ul style="list-style-type: none"> cudzego i tworzeniu tekstu własnego funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę o składni
Słownictwo						
145.	Ubieramy myśli w słowa, czyli czym są wyrazy pochodne i wyrazy podstawowe	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje wyrazy podstawowe i pochodne 	<ul style="list-style-type: none"> – tworzy proste wyrazy pochodne 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, kiedy wyraz jest podstawowy, a kiedy pochodny 	<ul style="list-style-type: none"> – wie, jak powstają wyrazy – tworzy wyrazy pochodne od rzeczowników, czasowników, przymiotników 	<ul style="list-style-type: none"> – bezbłędnie wskazuje wyrazy podstawowe i pochodne – tworzy wyrazy pochodne od różnych części mowy
146.	Temat słownotwórczy i formant – z tego składa się wyraz pochodny	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje wyrazy podstawowe i pochodne – dzieli słownotwórczo proste wyrazy pochodne – wie, że w temacie słownotwórczym mogą występować oboczności 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, co to są wyrazy podstawowe i pochodne – dzieli słownotwórczo wyrazy pochodne – wskazuje oboczności w temacie słownotwórczym 	<ul style="list-style-type: none"> – tworzy pary wyrazów: podstawowy i pochodny – wyjaśnia, czym jest temat słownotwórczy, a czym – formant w wyrazie pochodnym – analizuje oboczności występujące w temacie słownotwórczym 	<ul style="list-style-type: none"> – tworzy ciągi wyrazów pokrewnych – wymienia kolejne etapy analizy słownotwórczej wyrazu – uwzględnia oboczności występujące w temacie słownotwórczym 	<ul style="list-style-type: none"> – dokonuje bezbłędnie analizy słownotwórczej wyrazów o wysokim stopniu trudności

Lp.	Temat lekcji	Wymagania				
		ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
		Uczeń				
147.	Przedrostek, przyrostek, wrostek – rodzaje i funkcje formantów	– wie, co to jest formant – zna podstawowe rodzaje formantów	– wyjaśnia, co to jest formant – zna różne rodzaje formantów	– omawia rolę formantu – omawia różne rodzaje formantów	– omawia formant jako element słowotwórczy – tworzy wyrazy przez użycie różnych rodzajów formantu	– funkcjonalnie i bezbłędnie stosuje wszystkie rodzaje formantów przy tworzeniu wyrazów pochodnych
148.	Jak nowy wyraz stworzyć, czyli co zestawić, a co złożyć. Wyrazy złożone	– wie, czym cechują się wyrazy złożone – zna zasady pisowni wyrazów złożonych	– rozpoznaje wyrazy złożone w tekście – stara się przestrzegać zasad pisowni wyrazów złożonych	– tworzy wyrazy złożone – stosuje zasady pisowni wyrazów złożonych	– świadomie i celowo stosuje wyrazy złożone – bezbłędnie zapisuje wyrazy złożone	– w interpretacji tekstu cudzego i tworzeniu tekstu własnego funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę o wyrazach złożonych
149.	Bracia, siostry i kuzyni, czyli o rodzinie wyrazów	– wie, kiedy wyrazy tworzą rodzinę – tworzy proste rodziny wyrazów – wyjaśnia, co to jest rdzeń	– wyjaśnia, kiedy wyrazy tworzą rodzinę – tworzy rodziny wyrazów – dostrzega oboczności w rdzeniu	– wyjaśnia, co to są wyrazy pokrewne – tworzy rozbudowane rodziny wyrazów – odróżnia rdzeń od tematu słowotwórczego	– omawia pokrewieństwo wyrazów – tworzy rozbudowane rodziny wyrazów i dokonuje ich analizy słowotwórczej – zaznacza oboczności w rdzeniu	– w interpretacji tekstu cudzego i tworzeniu tekstu własnego funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę o wyrazach pokrewnych
150.	Cała wiedza ze słowotwórstwa do powtórzenia	– ma podstawowe wiadomości na temat słowotwórstwa	– ma wiedzę na temat słowotwórstwa	– dysponuje wiedzą na temat słowotwórstwa	– świadomie korzysta z wiedzy na temat słowotwórstwa	– funkcjonalnie i poprawnie korzysta z wiedzy na temat słowotwórstwa

Zróżnicowanie języka

Lp.	Temat lekcji	Wymagania				
		ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
		Uczeń				
151.	łączy nas język	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje słownictwo ogólnonarodowe – wie, że istnieje słownictwo ogólne i słownictwo o ograniczonym zasięgu 	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje sytuacje wymagające zastosowania słownictwa ogólnonarodowego – potrafi wyjaśnić, kiedy język nazywamy ogólnonarodowym 	<ul style="list-style-type: none"> – zastępuje słownictwo o ograniczonym zasięgu słownictwem ogólnym – odróżnia słownictwo należące do języka ogólnonarodowego 	<ul style="list-style-type: none"> – świadomie i celowo posługuje się słownictwem ogólnonarodowym i słownictwem o ograniczonym zasięgu 	<ul style="list-style-type: none"> – w interpretacji tekstu cudzego i tworzeniu tekstu własnego funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę o słownictwie ogólnonarodowym
152.	O wyrazach, które mają ograniczony zasięg	<ul style="list-style-type: none"> – wie, że niektóre wyrazy mają ograniczony zasięg – podaje przykłady archaizmów – podaje przykłady terminów naukowych 	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje słownictwo o ograniczonym zasięgu – wskazuje archaizmy – wskazuje terminy naukowe 	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje słownictwo o ograniczonym zasięgu – wskazuje rodzaje archaizmów – przyporządkowuje terminy naukowe odpowiedniej dyscyplinie wiedzy 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, co decyduje o ograniczonym zasięgu słownictwa – interpretuje znaczenia związane z archaizmami i terminami naukowymi występującymi w tekstach cudzych 	<ul style="list-style-type: none"> – w interpretacji tekstu cudzego i tworzeniu tekstu własnego funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę o słownictwie o ograniczonym zasięgu
153.	Językowe bogactwo wyrazów	<ul style="list-style-type: none"> – wie, że zasób słownictwa danego języka zmienia się w czasie – rozpoznaje neologizmy w wypowiedzi – zna termin <i>neologizm artystyczny</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – zna różne sposoby wzbogacania słownictwa – wyjaśnia, czym cechują się neologizmy – wśród neologizmów wyróżnia neologizmy artystyczne 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia różne sposoby wzbogacania słownictwa – rozpoznaje neologizmy słowotwórcze, znaczeniowe, frazeologiczne i zapożyczenia – podaje przykłady neologizmów artystycznych 	<ul style="list-style-type: none"> – stosuje w swoich wypowiedziach bogate, różnorodne słownictwo – podaje przykłady różnych rodzajów neologizmów – samodzielnie tworzy neologizmy – próbuje tworzyć i stosować neologizmy artystyczne 	<ul style="list-style-type: none"> – świadomie i funkcjonalnie posługuje się w swoich wypowiedziach bogatym słownictwem – wykorzystuje wiedzę na temat neologizmów w interpretacji tekstów

Lp.	Temat lekcji	Wymagania				
		ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
		Uczeń				
154.	Brzmia tak samo, znaczą co innego – o homonimach	– zna terminy: homonim i <i>homofon</i>	– wie, co to są homonimy oraz homofony	– wyjaśnia, jakie wyrazy nazywamy homonimami, a jakie – homofonami	– stosuje w wypowiedziach homonimy – uzależnia stosowanie homofonów od kontekstu	– wykorzystuje wiedzę na temat homonimów i homofonów w interpretacji tekstów cudzych
155.	W różnych stylach	– wie, co oznacza termin <i>styl wypowiedzi</i> – zna nazwy funkcjonalnych stylów wypowiedzi – stara się posługiwać odpowiednio dobranym stylem	– wie, co składa się na styl wypowiedzi – rozpoznaje style funkcjonalne języka – wymienia cechy dobrego stylu	– omawia wyróżniki stylu wypowiedzi – omawia wyróżniki stylów funkcjonalnych wypowiedzi – omawia cechy dobrego stylu	– wyjaśnia, co to jest styl wypowiedzi i co się na niego składa – stosuje różne style funkcjonalne w swoich wypowiedziach – dba o poprawność stylu swoich wypowiedzi	– zna style funkcjonalne i omawia ich wyznaczniki – świadomie i celowo dobiera styl do swoich wypowiedzi
156.	O różnicowaniu języka – powtórzenie wiadomości	– ma podstawowe wiadomości na temat różnicowania języka	– ma wiedzę na temat różnicowania języka	– dysponuje wiedzą na temat różnicowania języka	– świadomie korzysta z wiedzy na temat różnicowania języka	– funkcjonalnie i poprawnie korzysta z wiedzy na temat różnicowania języka
Komunikacja językowa						
157.	Elementy aktu komunikacji	– wie, co to jest akt komunikacji	– wymienia składniki aktu komunikacji	– wskazuje podstawowe związki między składnikami aktu komunikacji	– omawia wszystkie relacje między poszczególnymi składnikami aktu komunikacji	– tworzy wypowiedzi, podporządkowując je wszystkim składnikom aktu komunikacji

Lp.	Temat lekcji	Wymagania				
		ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
		Uczeń				
158.	O intencjach wypowiedzi	<ul style="list-style-type: none"> – wie, że nadawca w komunikacie może wyrażać różne intencje – wie, że komunikat może realizować różne cele 	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje przykładowe intencje nadawcy – rozpoznaje podstawowe cele komunikatu 	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje intencje nadawcy w komunikacie – analizuje dany komunikat i formułuje jego podstawowe cele 	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje cele cudzej wypowiedzi – dobiera środki do wyrażania celów we własnej wypowiedzi 	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje środki językowe wyrażające intencje nadawcy – formułuje wypowiedzi, świadomie eksponując ich cele
159.	Czy wiem, co i w jaki sposób należy powiedzieć?	<ul style="list-style-type: none"> – wie, na czym polega interakcja między nadawcą a odbiorcą – wie, na czym polega grzeczność językowa – zna zasady kultury języka – zna podstawowe zasady etykiety językowej – zna zasady porozumiewania się w sieci 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, co umożliwia interakcję między nadawcą a odbiorcą w akcie komunikacji – wyjaśnia, na czym polega grzeczność językowa – wymienia podstawowe zasady kultury języka i zasady porozumiewania się w sieci – zna zasady etykiety językowej 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, czym jest, na czym polega i jak może przebiegać interakcja między nadawcą a odbiorcą – wyjaśnia, czym jest i na czym polega grzeczność językowa – omawia podstawowe zasady kultury języka i zasady porozumiewania się w sieci – stosuje zasady etykiety językowej 	<ul style="list-style-type: none"> – stosuje w praktyce zasady kultury języka – bezbłędnie stosuje zasady etykiety językowej – stosuje zasady netykiety 	<ul style="list-style-type: none"> – zawsze świadomie i celowo stosuje zasady kultury języka i zasady netykiety – tworzy wypowiedzi zgodne z zasadami etykiety językowej
160.	Jak przytaczać cudzą wypowiedź?	<ul style="list-style-type: none"> – stara się wprowadzać cytaty do swoich wypowiedzi – rozpoznaje mowę niezależną – rozpoznaje mowę zależną 	<ul style="list-style-type: none"> – poprawnie wprowadza cytaty do swoich wypowiedzi – wprowadza mowę zależną i mowę niezależną do tekstów pisanych 	<ul style="list-style-type: none"> – celowo wprowadza cytaty do swoich wypowiedzi – wyjaśnia, na czym polegają mowa zależna oraz mowa niezależna 	<ul style="list-style-type: none"> – funkcjonalnie wykorzystuje cytaty w swoich wypowiedziach – funkcjonalnie stosuje w tekstach pisanych mowę zależną oraz mowę niezależną 	<ul style="list-style-type: none"> – świadomie, celowo, poprawnie i funkcjonalnie wprowadza cytaty do wypowiedzi – sprawnie przekształca mowę niezależną w zależną i odwrotnie

AUTORZY: Ewa Nowak

Lp.	Temat lekcji	Wymagania				
		ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
		Uczeń				
161.	Jestem świadomym uczestnikiem komunikacji językowej – powtórzenie wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> – wie, na czym polega komunikacja językowa – ma podstawowe wiadomości na temat komunikacji językowej i kultury języka 	<ul style="list-style-type: none"> – ma wiedzę na temat komunikacji językowej i kultury języka 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, na czym polega komunikacja językowa – dysponuje wiedzą na temat komunikacji językowej i kultury języka 	<ul style="list-style-type: none"> – świadomie korzysta z wiedzy na temat komunikacji językowej i kultury języka 	<ul style="list-style-type: none"> – uczestniczy w różnorodnych aktach komunikacji jako nadawca i odbiorca – funkcjonalnie i poprawnie korzysta z wiedzy na temat komunikacji językowej i kultury języka
WIEM I UMIEM						
162.	Co warto zapamiętać przed egzaminem? Powtórzenie materiału	<ul style="list-style-type: none"> – wie, że teksty literatury pięknej dzielą się na lirykę, epikę i dramat – wie, kiedy utwór należy do literatury pięknej – wie, co to jest retoryka – zna podstawowe tropy językowe 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje podstawowe cechy wszystkich rodzajów literackich – zna różne rodzaje piśmiennictwa – zna części kompozycyjne wypowiedzi argumentacyjnej – zna różnorodne tropy językowe 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia wszystkie cechy rodzajów literackich – omawia różne rodzaje piśmiennictwa – zna rozmaite środki retoryczne – omawia różnorodne tropy językowe 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia cechy liryki, epiki i dramatu – porównuje różne rodzaje piśmiennictwa – zna i stosuje różne rodzaje argumentów – stosuje funkcjonalnie tropy językowe 	<ul style="list-style-type: none"> – zna gatunki epickie, liryczne, dramatyczne – analizuje i interpretuje utwory należące do różnych rodzajów piśmiennictwa – tworzy wypowiedź argumentacyjną zgodnie z zasadami sztuki retorycznej – świadomie i celowo wykorzystuje w swoich wypowiedziach różnorodne tropy językowe
163.	Jak pisać wypracowania?	– pod kierunkiem tworzy	– tworzy teksty	– prezentuje wysoki	– tworzy pisemną wypowiedź	– jest świadomym

AUTORZY: Ewa Nowak

Lp.	Temat lekcji	Wymagania				
		ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
		Uczeń				
	Powtórzenie materiału	proste teksty według wzorów – dzieli tekst na akapity, dba o ich logiczną spójność	w różnych formach wypowiedzi – stosuje różne rodzaje akapitów	stopień umiejętności tworzenia tekstu – wykorzystuje środki retoryczne	zgodnie z wszystkimi wymogami – świadomie i celowo komponuje tekst, stosuje językowe środki retoryczne	i kompetentnym twórcą różnorodnych tekstów – stosuje zabiegi i środki retoryczne w tekście
164.	Test na zakończenie nauki	– udziela poprawnych odpowiedzi na co najmniej połowę pytań i poleceń testu	– poprawnie wykonuje trzy czwarte poleceń testu	– poprawnie wykonuje większość poleceń testu	– poprawnie wykonuje niemal wszystkie polecenia testu	– bezbłędnie wykonuje wszystkie polecenia testu
165.	Nasze projekty: relacja z nauki w klasie 7	– na miarę swoich możliwości uczestniczy w przygotowaniu relacji z nauki	– bierze udział w przygotowaniu relacji z nauki proponuje formę relacji	– bierze czynny udział w przygotowaniu relacji z nauki – proponuje rozwiązania graficzne	– opracowuje koncepcję relacji z nauki	– kieruje pracami zespołu przygotowującego relację z nauki

Sposoby sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów

1. Oceniane mogą być:

- 1) wypowiedź ustna ucznia;
- 2) praca na lekcji – indywidualna i zespołowa;
- 3) projekty edukacyjne;
- 4) sprawdzian pisemny;
- 5) krótki sprawdzian pisemny obejmujący treści edukacyjne z trzech ostatnich lekcji;
- 6) wewnętrzne badanie wyników nauczania;
- 7) zeszyt przedmiotowy, karta pracy
- 8) dyktando (do dziennika może być wpisywana średnia z dwóch dyktand);
- 9) recytacja, czytanie;

- 10) test;
- 11) praca klasowa;
- 12) udział i osiągnięcia w konkursach;
- 13) inne wskazane przez nauczyciela wynikające z programu nauczania.

Warunki i tryb uzyskania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej z języka polskiego:

1. Nie później niż tydzień przed klasyfikacyjnym rocznym zebraniem Rady Pedagogicznej nauczyciel poinformuje ucznia o przewidywanych dla niego rocznych ocenach klasyfikacyjnych z języka polskiego.
2. Jeżeli uczeń lub jego rodzice uważają, że przewidywana roczna ocena klasyfikacyjna jest zaniżona, mogą wystąpić z pisemnym wnioskiem o ustalenie wyższej niż przewidywana roczna ocena klasyfikacyjna, określając wysokość wnioskowanej oceny.
3. Z wnioskiem, o którym mowa w ust. 2, można wystąpić w terminie do 2 dni roboczych od daty powiadomienia o przewidywanej rocznej ocenie klasyfikacyjnej.
4. Warunkiem ubiegania się o ustalenie wyższej niż przewidywana roczna ocena klasyfikacyjna są:
 - 1) przedłożenie poprawnie prowadzonych zeszytów;
 - 2) frekwencja na zajęciach z języka polskiego nie niższa niż 90% (z wyjątkiem długotrwałej choroby);
 - 3) usprawiedliwienie wszystkich nieobecności na zajęciach;
 - 4) przystąpienie do wszystkich przewidzianych przez nauczyciela form prac kontrolnych;
 - 5) skorzystanie ze wszystkich oferowanych przez nauczyciela form pomocy.
5. Nauczyciel zajęć edukacyjnych, z których uczeń ubiega się o uzyskanie wyższej niż przewidywana roczna ocena klasyfikacyjna, przeprowadza egzamin w formie pisemnej i ustnej. Zestaw zadań i pytań musi odpowiadać wymaganiom oceny, o którą ubiega się uczeń.
6. Z przeprowadzonego egzaminu sporządza się protokół zawierający imię i nazwisko nauczyciela przeprowadzającego egzamin, termin egzaminu, zadania sprawdzające, ustaloną ocenę i podpisy komisji. Do protokołu załącza się wypracowanie ucznia, zwięzłą ocenę odpowiedzi ustnej oraz wniosek ucznia lub jego rodziców, o którym mowa w ust. 2.
7. Ustalona w tym trybie roczna ocena klasyfikacyjna z zajęć edukacyjnych jest ostateczna. Ustalona ocena niedostateczna może być zmieniona tylko w drodze egzaminu poprawkowego.

Nauczycielka: Kunegunda Cebula